

Handläggare
Sofia Asp
Telefon: 08-508 24 550Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2019 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 1 inkl. bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden begär budgetjustering om 0,7 mnkr avseende medel för naturreservat.
3. Nämnden begär budgetjustering om 1,5 mnkr avseende ökade utgifter för inventarier och maskiner.
4. Nämnden begär budgetjustering om 0,6 mnkr avseende medel för klimatinvesteringar
5. Nämnden ansöker om 0,07 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen avseende personcentrerad omvårdnad enl. bil. 2
6. Nämnden ansöker om 0,07 mnkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen avseende professionellt bemötande enl. bil. 3
7. Nämnden ansöker om 0,07 mnkr för genomförande av aktiviteter vid demenssjukdom inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning enl. bil 4
8. Nämnden ansöker om 0,07 mnkr för kompetensutveckling inom omsorg med personer med funktionsnedsättning avseende utbildning i delaktighetsmodellen enl. bil. 5
9. Beslutet förklaras omedelbart justerad.

Britt Karlsson
Tf stadsdelsdirektörStefano Prestinoni
Administrativ chef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	6
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	8
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	13
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	19
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	25
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	36
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	42
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	43
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	45
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	46
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	48
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	52
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	55
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	56
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	57
Uppföljning av ekonomi	66
Uppföljning av driftbudget	66
Resultatenheter	69
Investeringar	70
Försäljningar av anläggningstillgångar	70
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	70
Omslutningsförändringar	70
Budgetjusteringar	70
Medel för lokaländamål	71

Analys av balansräkning	71
Övrigt	71
Kvalitetsarbete	71
Övrigt.....	71

Bilagor

Bilaga 1: Sdn24 T1 2019

Bilaga 2: Ansökan om medel kompetensutveckling personcentrerad omvårdnad i äldreomsorgen

Bilaga 3: Ansökan om medel kompetensutveckling professionellt bemötande i äldreomsorgen

Bilaga 4: Ansökan om medel kompetensutveckling aktiviteter demenssjukdom

Bilaga 5: Ansökan om medel kompetensutveckling delaktighetsmodellen

Bilaga 6: Klimatinvesteringsplan 2020-2022 - ansökan om klimatinvesteringsmedel

Bilaga 7: Uppföljning klimatinvestering i växtbäddar med biokol

Bilaga 8: Uppföljning av trygghetsinvestering belysning av Bredängs spontanidrottsplats

Bilaga 9: Handlingsplan för våldsbejakande extremism

Bilaga 10: Sammanställning synpunkter och klagomål 2019-1

Bilaga 11: Fryshuset verksamhetsrapport T1 2019

Sammanfattande analys

Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömer att nämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att arbetet i stort pågår i enlighet med verksamhetsplan.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att fyra av fem verksamhetsområdesmål uppfylls och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Totalt bedöms sex av sju nämndmål uppfyllas. För 125 av totalt 126 KF- eller nämndaktiviteter pågår eller har arbete genomförts enligt plan och årsmålet för 50 av 57 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Flertalet av nämndmålen, nämndaktiviteterna och nämndindikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måloppfyllelsen bedöms uppnås. Därtill kan förvaltningen redovisa ett flertal goda exempel.

Målet "I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort" bedöms uppfyllas. Att minska perioden när människor uppbär ekonomiskt bistånd och istället kommer ut i arbete, studier eller erhåller annan ersättning är fortsatt prioriterat. Arbetet med att utveckla användandet av bedömningsinstrumentet "Initial bedömning" för att ännu tidigare kunna kartlägga försörjningshinder hos sökanden och därmed föreslå lämpliga insatser fortsätter. Inom ramen för lokal samverkan har samtliga kvinnor boendes i Vårberg som uppbär ekonomiskt bistånd kartlagts. En riktad insats har påbörjats och ett flertal av kvinnorna bedöms kunna utöka sin nuvarande sysselsättningsgrad. För att stötta kvinnorna i detta har samverkan med Jobbtorg utökats.

Årsmålen för indikatorerna "Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb", "Antal tillhandahållna platser för feriejobb" samt "Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb" har reviderats enligt uppmaningar i avstämningsärendet.

Målet "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i" bedöms uppfyllas delvis. Bedömningen grundar sig främst på att målvärdet för den upplevda tryggheten inte bedöms uppnås. Förvaltningen arbetar på flera olika sätt för att öka tilliten i lokalsamhället, stärka den kollektiva förmågan och på sikt också öka den upplevda tryggheten. I samtliga fyra stadsdelsområden finns det platssamverkan runt centrumanläggningarna. Vilka aktörer som deltar varierar mellan de olika platserna. Ett fokusområde är att intensifiera arbetet med platssamverkan för att öka den upplevda tryggheten.

Målet "I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige" bedöms uppfyllas. Arbetet bedöms i stort pågå enligt plan och förskoleenheterna redovisar flertalet goda exempel. Ett intensivt arbete pågår för att höja kompetensen hos pedagogerna kring språklig medvetenhet. Kompetensförsörjning för att öka andelen förskollärare och fördelningen av förskollärare mellan förskolorna i stadsdelsnämndsområdet prioriteras.

Målet "I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet" bedöms uppfyllas. Arbetet med att hålla allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomen begått, eller misstänks ha begått, brott har påbörjats.

Arbetet med att förstärka samverkan mellan skola och socialtjänst är prioriterat. Samverkan sker på olika plan i stadsdelsnämndsområdet och några av de berörda aktörerna är socialtjänsten, grundskolor, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsförvaltningar samt

polis. Det vräkningsförebyggande arbetet stärks.

Årsmålet för indikatorn "Andel brukare som trivs - inom området omsorg för personer med funktionsnedsättning" har reviderats enligt uppmaningar i avstämningsärendet.

Målet "I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande" bedöms uppfyllas. Förvaltningen har arbetat för att stärka intern och extern samverkan kring insatser för stadsdelsnämndsområdets äldre. Det finns nu formaliserade samverkansforum mellan beställarsidans två enheter och förvaltningens hemtjänst i egen regi. Dessa enheter deltar också i större utsträckning i samverkanstillfällen med Region Stockholm.

För att stärka stödet för grupper av särskilt utsatta äldre så har Relationsvårdscentrum Sydväst inlett samarbete med förvaltningens beställarenhet för omsorg om äldre samt med hemtjänsten i egen regi.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att samtliga verksamhetsområdesmål uppfylls och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Även samtliga fem nämndmål bedöms uppnås. Arbetet med samtliga 41 KF- eller nämndaktiviteter har genomförts eller pågår enligt plan och årsmålet för 18 av 20 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Förvaltningen har inlett ett arbete med att utveckla en långsiktig strategi för ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i enlighet med Agenda 2030. Utöver det kan förvaltningen redovisa för flertalet goda exempel.

Målet "Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv" bedöms uppfyllas. Bedömningen grundar sig främst på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser. Samarbetet med Stockholm Business Region kring strategiska näringslivsfrågor för Skärholmen vidareutvecklas kring framtagandet av en handlingsplan för näringslivet i stadsdelsnämndsområdet.

Målet "Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov" bedöms uppfyllas. Samarbetet med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret kring Fokus Skärholmen vidareutvecklas. Förvaltningen bidrar med kunskap om lokala förutsättningar med målet att tillgodose tillgång till likvärdiga boendelösningar, samhällsservice och arbetsplatser för invånarna. Ett hållbarhetsprogram för Fokus Skärholmen som relaterar till de 17 globala målen i Agenda 2030 har tagits fram.

Målet "Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet" bedöms uppnås. Möjligheten för byte till eldrivna parkmaskiner utreds. Arbetet med att skapa mer gynnsamma förutsättningar för att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar har vidareutvecklats. Bland annat har förvaltningen inlett ett analysarbete kring planering av en "grön väg" som med utgångspunkt i översiktsplanens utpekade strategiska samband kopplar samman stadsdelar och stadsdelsområden.

Målet "Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser. Fritidsverksamheten fortsätter arbetet med att besökarna i större grad skall vara med och planera, delta vid genomförande, samt utvärdera aktiviteter.

Ett gott exempel är att under påsklovet i Bredäng genomfördes aktivitetsfestivalen Street Pep som är ett mobilt aktivitetscenter där unga får möjlighet att prova exempelvis capoeira som är

en afrobrasiliansk kampkonst, smyckestillverkning och animationsworkshops.

Målet "Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser. Arbetet med att förbättra hanteringen av avfall både i stadsdelsnämndsområdenas utemiljöer och i förvaltningens verksamheter har fortgått. För avfallshantering i utemiljöer prioriteras tömning av papperskorgar. Arbetet kring nedskräpning fortsätter med fokus på information och pedagogiska åtgärder som till exempel lanseringen av boken Tolli och kampen mot sopmonstret.

En KF-indikator har tillkommit för verksamhetsområdesmålet; "Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling" vars årsmål föreslås till 60 %.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att båda verksamhetsområdesmålen uppfylls och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Totalt bedöms samtliga tre nämndmål uppfyllas. Arbetet med samtliga 35 KF- eller nämndaktiviteter pågår enligt plan och årsmålet för 14 av 19 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Därtill kan förvaltningen redovisa för flertalet goda exempel.

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans. Som ett led i det kontinuerliga arbetet mot en högre kostnadseffektivitet har förvaltningen påbörjat arbetet med en ekonomisk analys över den framtida kostnadsutvecklingen för befintliga och planerade hyresavtal för lokaler.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att öka graden av digitalisering i förvaltningens verksamheter. Under våren har fokus för arbetet legat på att inspirera medarbetarna och att förankra i alla delar av organisationen att en omställning till digital teknik är nödvändig. Vidare planerar förvaltningen att låta utvalda enheter identifiera minst en arbetsprocess som kan digitaliseras vilket sedan kommer att genomföras som pilotprojekt.

Årets resultat från medarbetarenkäten visar att förvaltningen har högst AMI-index bland stadsdelarna. Förvaltningen bedömer också att målen för sjukfrånvaron kommer att uppnås.

Som goda exempel kan nämnas följande: Introduktionsprogrammet som genomförs för LSS chefer i syfte att underlätta rekrytering av chefer, kompetensförsörjningsinsatsen "Ledarskap i förändring" som syftar till att rusta chefer i att hantera förändringar då förändringsledning i stora delar är en ledningsfråga och karriärutvecklingsprogrammet "Horisont" med målet att utveckla medarbetarskapet och samtidigt bidra till personlig utveckling för ett antal utvalda medarbetare från samtliga verksamhetsområden.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att fyra av fem verksamhetsområdesmål uppfylls och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Även sex av sju nämndmål bedöms uppnås. För 125 av totalt 126 KF- eller nämndaktiviteter pågår eller har arbete genomförts enligt plan och årsmålet för 50 av 57 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Flertalet av nämndmålen,

nämndaktiviteterna och nämndindikatorerna som bedöms ha stor påverkan på måluppfyllelsen bedöms uppnås. Därtill kan förvaltningen redovisa för flertalet goda exempel.

Målet "I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig främst på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser. Samtliga indikatorer bedöms uppnås. Arbetet med samtliga aktiviteter pågår enligt plan.

Att minska perioden när människor uppbär ekonomiskt bistånd och istället kommer ut i arbete, studier eller erhåller annan ersättning är fortsatt prioriterat. Arbetet med att utveckla användandet av bedömningsinstrumentet "Initial bedömning" för att ännu tidigare kunna kartlägga försörjningshinder hos sökanden och därmed föreslå lämpliga insatser fortsätter. Förvaltningen har en fortsatt nära samverkan med Jobbtorg och kommer under året flytta delar av arbetsmarknadsinsatserna till samordningsförbundets aktivitetsplats.

Inom ramen för lokal samverkan har samtliga kvinnor boendes i Vårberg som uppbär ekonomiskt bistånd kartlagts. En riktad insats har påbörjats och ett flertal av kvinnorna bedöms kunna utöka sin sysselsättningsgrad. För att stötta kvinnorna i detta har en samverkan med Jobbtorg utökats.

Årsmålen för indikatorerna "Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb", "Antal tillhandahållna platser för feriejobb" samt "Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb" har reviderats enligt uppmaningar i avstämningsärendet.

Målet "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i" bedöms uppfyllas delvis. Bedömningen grundar sig främst på att årsmålet för den upplevda tryggheten inte bedöms uppnås. Förvaltningen arbetar på flera olika sätt för att öka tilliten inom lokalsamhället, stärka den kollektiva förmågan och på sikt också öka den upplevda tryggheten. I samtliga fyra stadsdelsområden finns det platssamverkan runt centrumanläggningarna. Vilka aktörer som deltar varierar mellan de olika platserna och förvaltningen arbetar för att utveckla dessa till att omfatta fler aktörer. De som deltar i platssamverkan, förutom förvaltningen, är flera av de kommunala bostadsbolagen, centrumägarna och andra fastighetsägare, polis och SL.

Arbetet fortsätter med att på olika sätt öka möjligheterna för invånarna att lämna synpunkter kring utvecklingen av utemiljöer. Andra prioriterade utvecklingsarbeten är förbättring av arbetssätt för att öka tillgängligheten i stadsdelsnämndsområdets offentliga miljöer och av digitala verktyg vid medborgardialog.

Målet "I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige" bedöms uppnås. Arbetet med samtliga aktiviteter pågår enligt plan. Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Ett intensivt arbete pågår för att höja kompetensen hos pedagogerna kring språklig medvetenhet. Bedömningen är att detta kommer att bidra till en ökning av arbetslagens självvärdering av kvalitetsarbetet under året. Förvaltningen bedömer att man kommer att uppnå målen om förskolebarn per anställd och barn per grupp.

Ett prioriterat arbete är kompetensförsörjning och fördelningen av förskollärare över förskolorna i stadsdelsnämndsområdet för att uppnå målet om andel förskollärare.

Ett gott exempel är samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola. En arbetsgrupp som

bildats planerar en utökad samverkan på handläggar- och lärarnivå som utgår från skolans geografiska placering. Temat för samverkansprojektet, förutom kunskap om varandras roller, är våld i nära relationer. Projektet kommer att starta med Söderholmsskolan, Enheten för barn och unga inom socialtjänsten, samt förskolor i Vårberg.

Målet "I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet" bedöms uppnås. Arbetet med att hålla allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomen begått, eller misstänks ha begått, brott har påbörjats.

Det vräkningsförebyggande arbetet stärks med en tjänst som kombinerar bolotsning och hyresrådgivning. I samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning utreds möjliga konsekvenser av den kommande lagstiftningen om olovlig andrahandsuthyrning som kommer att träda i kraft under 2019.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att förstärka samverkan mellan skola och socialtjänst. Samverkan sker på olika plan i stadsdelsnämndsområdet och några av de berörda aktörerna är, förutom socialtjänsten, grundskolor, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsförvaltningar samt polis.

Årsmålet för indikatorn "Andel brukare som trivs - inom området omsorg för personer med funktionsnedsättning" har reviderats enligt uppmaningar i avstämningsärendet och uppgår till 80 %.

Målet "I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig främst på redovisningen av flertalet goda exempel och nya arbetssätt med fokus på ökad trygghet. Arbetet med samtliga aktiviteter fortlöper enligt plan.

Förvaltningen har arbetat för att öka graden av intern och extern samverkan kring insatser för stadsdelsnämndsområdets äldre, vilket har gett resultat. Det finns nu formaliserade samverkansforum mellan beställarsidans två enheter och förvaltningens hemtjänst i egen regi. För att stärka stödet för grupper av särskilt utsatta äldre så har Relationsvårdscentrum Sydväst inlett samarbeten med Beställarenheten omsorg om äldre samt hemtjänsten i egen regi. Hemtjänsten i egen regi har även inlett samarbeten med socialtjänstens budget- och skuldrådgivningsfunktion samt boendestödet inom socialpsykiatri.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser och att samtliga indikatorer uppnås eller prognostiseras att uppnås.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att förvaltningen arbetar

fortsatt med att korta bidragstiderna inom enheten för ekonomiskt bistånd och att fler personer kommer ut i arbete, studier eller annan ersättning.

Förvaltningen vidareutvecklar användandet av bedömningsinstrumentet Initial bedömning för att ännu tidigare kunna kartlägga försörjningshinder hos sökanden och därmed föreslå lämpliga insatser. Förvaltningen har en även nära samverkan med Jobbtorg och kommer under året flytta delar av arbetsmarknadsinsatserna till samordningsförbundets aktivitetsplats. Syftet med denna organisationsförändring är att det på aktivitetsplatsen finns en bredare och mer samlad kompetens kring målgruppen vilket sannolikt kommer leda till att fler får ett mer adekvat stöd för att komma vidare i arbetskedjan.

Samtliga kvinnor boendes i Vårberg som uppbar ekonomiskt bistånd kartlades under 2018. En riktad insats påbörjades och ett flertal av dessa bedömdes kunna utöka sin sysselsättningsgrad. För att stödja kvinnorna till sysselsättning har en nära samverkan med Jobbtorg inletts och insatserna kommer att följas upp under året.

Uppnådda resultat

Utfallet för andelen barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd är 4,4 %.

Förvaltningen bedömer att årsmålet på 5 % kommer att nås.

Andelen personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen uppgår till 3,05 % och förvaltningen bedömer att årsmålet på 3,2 % kommer att nås. Utfallet gällande kvinnor, 3,31 %, är högre än för män, 2,74 %.

Andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna uppgår till 1,92 % och förvaltningen bedömer att årsmålet på 2,1 % kommer att nås. Utfallet gällande kvinnor, 2,21 %, är högre än för män, 1,64 %.

Förvaltningen har ett utfall på 21 aspiranter som fått Stockholmsjobb. Förvaltningen bedömer att årsmålet på 33 aspiranter kommer att nås.

Förvaltningen har tillhandahållit 42 platser för Stockholmsjobb och bedömer att årsmålet på 42 platser kommer att nås.

Gällande tillhandahållna platser för feriejobb har förvaltningen i dagsläget ett utfall på 616 platser som tillhandahållits. Förvaltningen bedömer att årsmålet på 700 platser kommer att nås.

Antalet unga som fått ett feriejobb i stadens regi uppgår till 614 som är matchade eller tillsatta. Könsfördelningen är relativt jämn då 325 pojkar och 289 flickor matchats eller tilldelats feriejobb under sommaren. Förvaltningen bedömer att årsmålet om 730 unga som fått feriejobb kommer att nås.

Förvaltningen har tillhandahållit 33 praktikplatser för högskolestuderande och bedömer att årsmålet om 46 tillhandahållna platser kommer att nås.

Goda exempel

Workshops gällande privatekonomi

Budget- och skuldrådgivarna planerar att tillsammans med förvaltningens medborgarkontor ha workshops gällande privatekonomi för invånarna som bor inom stadsdelsnämndsområdet. Första tillfället kommer fokus vara att invånarna får grundläggande kunskap om ekonomi och tillfällena efter det kommer ge en fördjupad kunskap. Workshopstillfällena kommer att vara på kvällstid för att möjliggöra att så många invånare som möjligt kan delta.

Jämställdhetsanalys

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser

I stadsdelsnämndsområdet har kvinnor har en lägre sysselsättningsgrad än män vilket sannolikt är en förklaring till att fler kvinnor än män är i beroende av ekonomiskt bistånd för sin försörjning.

I stadsdelsnämndsområdet finns även många ensamstående kvinnor med barn och forskning visar att efter en separation är det vanligt att det är kvinnan som tar det största ansvaret för barnen, vilket inkluderar ett ekonomiskt ansvar. Utifrån detta så arbetar förvaltningen medvetet med att minska antalet kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd, bland annat genom arbetsmarknadsinsatser så som Stockholmsjobb.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4,4 %			4,4 %	5 %	5 %	2,8 %	Tertial 1 2019
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,05 %	2,74 %	3,31 %	3,09 %	3,2 %	3,2 %	1,6 %	Tertial 1 2019
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,92 %	1,64 %	2,21 %	1,97 %	2,1 %	2,1 %	1,1 %	Tertial 1 2019
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	21 st	5 st	16 st	21 st	33 st	33 st	1 050 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	616			700	732	700 st	9 000 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	42				42	42 st	1 050 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högstestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	33			47	46	46	Tas framav nämnden	Tertial 1 2019
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	614 st	325 st	289 st	700 st	730	730 st	9 000 st	Tertial 1 2019
Analys Tillsatta feriejobb uppgår till 82 för flickor och 79 till pojkar. Matchade feriejobb uppgår till 207 flickor och 246 pojkar.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med samhällsvägledning för nyanlända, med särskilt fokus på att ge kunskaper om bostadssituationen.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna stärka samverkan kring personer med olika funktionsnedsättningar och förbättra målgruppens möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män

- är självförsörjande. De som är i behov av ekonomiskt bistånd får stöd att bli självförsörjande och är enbart beroende av ekonomiskt bistånd under en kortare period
- är i arbete. Prioriterade grupper är kvinnor, nyanlända, sjukskrivna och de som av sociala/medicinska skäl inte är i arbete. Samverkan med externa aktörer stärks för att nå målsättningen att dessa grupper kommer i arbete
- med funktionsnedsättning har ökade möjligheter att komma i arbete och det sker i samverkan med andra aktörer såsom arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen
- har möjlighet att på ett enkelt sätt ta kontakt med socialtjänsten genom olika aktiviteter som till exempel öppen mottagning på medborgarkontoret
- har möjligheter och frihet att påverka sina egna liv, särskilt fokus ligger på att kvinnor i Vårberg och nyanlända är delaktiga i samhället och har möjlighet att själva påverka sin framtid, ekonomi, hälsa och sitt privatliv
- får ett mer självständigt liv då fler digitala arbetssätt införs
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Flickor och pojkar

- lever i familjer med egen försörjning. Handläggningen av ekonomiskt bistånd har ett tydligt barnperspektiv och barns behov beaktas särskilt
- får möjlighet till arbetslivserfarenhet genom feriejobb.

Förväntat resultat

Högst 5 % av barn i stadsdelsnämndsområdet lever i familjer som har ekonomiskt bistånd

Högst 2,1 % av vuxna i stadsdelsnämndsområdet har långvarigt ekonomiskt bistånd

Minst 25 aspiranter har fått Stockholmsjobb

100 % av nyanlända kvinnor och män får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen fått underlag över inflyttade till stadsdelsnämndsområdet

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen har hitintills under året inom en månad skickat personliga erbjudanden om samhällsvägledning till 100 % av de nyanlända kvinnorna och männen som förvaltningen fått underlag kring som inflyttade till stadsdelsnämndsområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om samhällsvägledning inom en månad från det att förvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsnämndsområdet	100 %	100 %	100 %		100 %	100 %		Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetsätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning utvecklas.	2019-01-01	2019-12-31	
 En kartläggning av medborgarkontorets arbetsprocesser genomförs och olika utvecklingsförslag identifieras med syfte att fler invånare ska kunna hantera digitala verktyg och därmed själva ombesörja sina ärenden.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förbättrad mätning och uppföljning av antal personer med funktionsnedsättning som får arbete utreds.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samarbete med rådet för funktionshinderfrågor gör förvaltningen en kartläggning över möjliga lokala arbetsätt för att få fler personer med funktionsnedsättning i sysselsättning. Kartläggningen görs tillsammans med förvaltningens verksamheter för personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2019-12-31	
 I syfte att uppnå en ekonomisk jämställdhet arbetar förvaltningen för att fler kvinnor ska komma ut i arbete och bli självförsörjande.	2019-01-01	2019-12-31	
 I syfte att uppnå en jämnare fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män säkerställer förvaltningen att alla kvinnor och män får personliga erbjudanden om samhällsvägledning.	2019-01-01	2019-12-31	
 Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända utvecklar förvaltningen arbetsätt och vägleder nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2019-12-31	
 Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utvecklar förvaltningen samarbetet med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer som exempelvis arbetsförmedlingen avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2019-01-01	2019-12-31	
 Möjligheten att arbetsmarknadsinsatserna som bedrivs inom förvaltningen överförs till samordningsförbundets nystartade verksamhet Aktivitetsplats undersöks.	2019-01-01	2019-06-30	
 Möjligheterna för unga med funktionsnedsättning att få ett feriejobb stärks.	2019-01-01	2019-12-31	
 Tillsammans med rådet för funktionshinderfrågor utvecklar förvaltningen former för samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen med målet att få fler personer med funktionsnedsättning i arbete, studier och praktik.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Nämnden samverkar med högskolor och universitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens verksamheter

- håller hög kvalitet genom användning av evidensbaserade metoder och samarbete med högskolor och universitet
- säkrar kompetensförsörjningen och ökar rekryteringsbasen genom att erbjuda praktikplatser för olika yrkesgrupper.

Förväntat resultat

Minst 46 tillhandahållna praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal tillhandahållna praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare (VFU)				30 st		30 st		2019
● Antal tillhandahållna praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning för sjuksköterskor och paramedicinare (VFU)				5 st		4 st		2019
● Antal tillhandahållna praktikplatser för verksamhetsförlagd utbildning för socionomer (VFU)				12 st		12 st		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förskoleverksamheten fortsätter samarbetet med Södertörns högskola i projektet CPU – Centrum för professionsutveckling.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förskoleverksamheten påbörjar en dialog med Stockholms Universitet om kluster för verksamhetsförlagd utbildning.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås delvis. Detta utifrån att förvaltningen prognosticerar att målvärdet inte

kommer att nås för den upplevda tryggheten i stadsdelsnämndsområdet utifrån den senaste tidens händelser i form av skjutningar med dödlig utgång samt mordförsök utifrån våld i nära relation som skett på offentlig plats.

Förvaltningen arbetar på flera olika sätt för att öka den lokala tilliten i samhället, stärka den kollektiva förmågan och på sikt också öka upplevelsen av trygghet. Förvaltningens medborgarvårdar genomförde under 2018 satsningen *Lär känna din granne* i Vårberg. De som deltog i satsningen var nöjda och förvaltningen har efter detta fortsatt arbetet och planerar bland annat att genomföras en picknick under våren.

Förvaltningens medborgarvårdar har med utgångspunkt i den kartläggning som genomfördes under hösten 2018 om förutsättningarna för att få igång nattvandring i Vårberg samlat ett antal intresserade aktörer kring uppstart av nattvandring i Vårberg. Deras arbete med detta fortsätter under året.

I samtliga fyra stadsdelar finns det platssamverkan. Vilka aktörer som deltar varierar mellan de olika centrumområdena. Exempel på aktörer som deltar i platssamverkan är, förutom förvaltningen, flera av de kommunala bostadsbolagen, centrumägarna, andra fastighetsägare, polis och SL. Förvaltningen arbetar för att utveckla platssamverkan till att omfatta fler aktörer.

Efter tre skjutningar med dödlig utgång i april i Sättra genomförde förvaltningen en särskild trygghetsskapande insats i samarbete med polisen. Förvaltningens krisledning aktiverades och en organisation för att förstärka förvaltningens närvaro i stadsdelsområdet Sättra under påsklovsveckan genomfördes. Detta gjordes i nära samarbete med bland annat socialjourens ungdomsteam och kommunala ordningsvakter.

Förvaltningen arbetar i dagsläget med olika förslag för att långsiktigt stärka det trygghetsskapande arbetet i Sättra – detta kan göras genom aktiviteter i egen regi och genom att stötta det lokala samhällets civila aktörer. Förslagen kommer ta sin utgångspunkt i den grund som skapades genom IOP avtalet 127- trygghet som förvaltningen hade under hösten 2018 och i den vilja till engagemang som uttryckts av medborgare i Sättra efter skjutningarna. Arbetet med Agenda 2030 som förvaltningen påbörjar under våren kommer påverka utvecklingen i positiv riktning på lång sikt. I det korta perspektivet ser förvaltningen dock en möjlighet att kanalisera den kraft som dessa tragiska händelser frambringat och avser att söka medel i den sociala investeringsfondens nästa utlysning för att ta till vara medborgarnas lokala engagemang och stötta den kollektiva förmågan i Sättra.

En fördjupande dialogfas kring upprustningen av Sättradalsparken har fortlöpt under årets första månader och planeras avslutas i maj med en utställning av det slutgiltiga förslaget för upprustning. Inlämnandet av synpunkter hanterades via förvaltningens Facebooksida. Totalt lämnades 139 synpunkter in.

Ett samarbete med Digidem Lab och ett antal offentliga aktörer har inletts i projektet Demokratiska städer för utveckling och testning av digitala verktyg vid medborgardialog. I april godkände Vinnova ansökan och projektgruppen planerar påbörja implementering av projektet under hösten.

Förvaltningen har också fortsatt sitt arbete med att förbättra tillgängligheten i stadsdelsnämndsområdets offentliga miljöer. En uppdatering av skyltar i samtliga parklekar har påbörjats och i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor planeras en fysisk

tillgänglighets- och trygghetsvandring i Sättradalsparken.

Våldsbejakande extremism

Förvaltningen har tillsammans med polis och andra aktörer uppdaterat den lokala lägesbilden i mars som visar att alla former av extremism förekommer i stadsdelsnämndsområdet. Den vanligaste inrapporteringen runt våldsbejakande extremism är olika former av skadegörelse. Det har totalt sett inkommit fyra orosanmälningar gällande barn till förvaltningen som har våldbejakande extremistiska inslag. Under valrörelsen ser förvaltningen en ökning av aktiviteter från vit makt-rörelsen.

Förvaltningen kommer fortsätta arbeta med att implementera handlingsplanen och de rutiner som finns. Medarbetare uppmanas även genomgå den obligatoriska webbutbildningen och delta i de utbildningar som socialförvaltningen anordnar för specifika målgrupper

Förvaltningen kommer att arbeta med att förbereda sig på att eventuella återvändare från olika terroristorganisationer kommer tillbaka till stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen kommer även att se över det befintliga anhörigstödet och de medarbetarna mer utbildning i frågor som rör våldsbejakande extremism.

Den reviderade handlingsplanen mot våldsbejakande extremism bifogas.

Jämställdhetsanalys

Upplevelsen av trygghet

Förvaltningen har sedan flera år identifierat könsskillnader i den upplevda otryggheten i stadsdelsnämndsområdet. Kvinnor generellt är mer otrygga än män i stadsdelsnämndsområdet. Detta visar sig bland annat i medborgarundersökningen från 2018 där 53% av kvinnor i stadsdelsnämndsområdet ofta avstår från att gå ut på torg, parker och gångvägar efter mörkrets inbrott för att de känner sig otrygga/osäkra. Att jämföra med 39% av män.

Som en del av underlaget för revideringen av samverkansöverenskommelsen med polisen genomförde förvaltningen under januari 2019 800 intervjuer kring bakomliggande aspekter för den upplevda otryggheten. Av respondenterna var 52 % kvinnor, 47 % män och 1 % angav annat som könstillhörighet. Resultaten visar att bland de faktorer som upplevs som mest otrygghetsskapande ligger grupperingar av manliga individer, narkotikahandel vid centrummiljöer, mörka platser eller sträckor med dålig överblickbarhet. Förvaltningen råder inte över samtliga delar som berör den upplevda otryggheten och samverkar därför med andra berörda aktörer såsom fastighetsägarna, polis, trafikkontoret och SL.

Förvaltningen avser att fortsätta analysarbetet för att se vilka åtgärder som kan leda till att den upplevda tryggheten i stadsdelsnämndsområdet ökar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)						100 %	100 %	2019
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				54 %		77 %	77 %	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Förvaltningen ser utmaningar med att nå årsmålet på 77 %. Under de senaste åren har upplevelsen av trygghet pendlat, men förvaltningen ser en positiv trend över tid. Mellan åren 2017 och 2018 ökade andelen som upplevde trygghet med 7 procentenheter, men utfallet för 2018 är 54 %, vilket är långt från målvärdet på 77 %.								
Åtgärdsplan Ett av förvaltningens fokusområden under året är att intensifiera arbetet för att öka den upplevda tryggheten. Samverkan sker med olika aktörer som exempelvis fastighetsbolag och aktörer i det Brottsförebyggande rådet (BRÅ). En arbetsgrupp som leds av polisen har bildats utifrån BRÅ för att arbeta med den öppna drogsenen i Sättra. Förvaltningen stärker arbetet med platssamverkansforumen i centrummiljöerna i stadsdelsnämndsområdet. En ny samverkansöverenskommelse med polisen kommer även att tas fram under året. Förvaltningen fortsätter arbetet med renhållning och parkupprustning i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer.								
Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning 				62 %		68 %	71 %	2019
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden 				67 %		68 %	71 %	2019
Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön 						85 %	88 %	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samarbete med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna utveckla samverkan mot våldbejakande extremism.	2019-01-01	2019-08-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna inventera behovet och lämplig geografisk placering av nya parklekar.	2019-01-01	2019-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna och de ekonomiska konsekvenserna för fler parklekar med djur i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna verka för att utreda vilka områden som kan läggas till - och utöka redan godkända områden – som platser där stadens ordningsvakter verkar för att skapa trygghet för medborgarna.	2019-01-01	2019-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och i samverkan med polis och fritidsverksamhet inrätta och bidra till lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna till utveckling av Stockholms stadsmiljöer genom exempelvis brukaravtal för skötsel av parklekar eller stadsodling.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmen är tryggt och säkert

Uppfylls delvis

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- är trygga, det preventiva arbetet sker på flera olika sätt, bland annat genom samverkan mellan socialtjänst, polis, skola och förskola
- upplever att de har en stadsmiljö som är trygg, attraktiv och säker där kriminalitet och otrygghet motverkas genom åtgärder som bygger in trygghet i stadsmiljön. Arbetet sker i samverkan med trafiknämnden och andra aktörer
- upplever att nedskräpning och skadegörelse i parker, naturmiljöer och på lekplatser åtgärdas skyndsamt, inom 24 timmar efter att anmälan upprättats
- har tillgång till offentliga rum, såsom parker och torg samt centrummiljöer som är välkomnande, trygga, tillgängliga, levande och av hög kvalitet. För att möjliggöra detta stärks bland annat arbetet med de tre platssamverkansforum som finns i stadsdelsnämndsområdet
- upplever att de kan lita på andra människor i den stadsdel där de bor. Invånarna nås av lättillgänglig och korrekt information om socialtjänstens uppgifter och arbetssätt, i syfte att minska fördomar och misstroende mot myndigheter
- är genom dialog delaktiga i arbetet med utveckling av parker där förvaltningen särskilt beaktar barnens, äldres och personer med funktionsnedsättnings perspektiv med specifikt fokus på trygghet
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förväntat resultat

Minst 77 % upplever trygghet i den stadsdel där man bor

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet kring våldsbejakande extremism och barn som vistas i miljöer där våldsbejakande extremism förekommer utvecklas genom att bland annat öka kompetensen hos medarbetarna och förbättra rutinerna kring rapportering.	2019-01-01	2019-12-31	
 Arbetet med de befintliga platssamverkansforumen (BIDs) i Sättra, Vårberg och Bredäng förstärks och förvaltningen verkar för att fler aktörer involveras i forumen.	2019-01-01	2019-12-31	
 Arbetet med det lokala Brottsförebyggande rådet (BRÅ) inklusive medborgarmöten utvecklas för att stärka det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.	2019-01-01	2019-12-31	
 Det nya ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak) programmet sprids och implementeras i förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
 Dialog genomförs vid parkinvesteringar. I dialogen beaktar förvaltningen särskilt barns, äldres och personer med funktionsnedsättnings perspektiv med särskilt fokus på trygghet.	2019-01-01	2019-12-31	
 En ny samverkansöverenskommelse med polisen ingås och samverkan stärks därmed.	2018-01-01	2019-12-31	
 En översyn görs för att se hur förvaltningens deltagande kan öka i de olika stadsdelsdagarna.	2019-01-01	2019-12-31	
 För ökad tillit mellan invånare verkar förvaltningen för att stärka lokalsamhället (civilsamhälle, näringsliv och invånare) och stöttar organiseringen av nattvandring, grannsamverkan samt aktiviteter som gör att invånarna träffas och lär känna varandra. Särskilt fokus	2018-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
ligger på Vårberg.			
▶ För ökad upplevelse av trygghet, delaktighet, identitet och igenkänning i den lokala historien samverkar förvaltningen med Stadsmuséet kring kulturprogram och aktiviteter i Vårberg.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Handlingsplanen mot våldsbejakande extremism revideras.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ I samarbete med trafikkontoret och polisen utreder förvaltningen behovet och möjligheten till kameraövervakning på otrygga platser.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I syfte att få mer kunskap om bakomliggande orsaker till skillnader mellan könen gällande den upplevda otryggheten, genomför förvaltningen fördjupande undersökningar och utreder även möjligheten till förbättrad mätning och uppföljning av trygghetsarbetet som sker inom stadsdelsnämndsområdet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I syfte att säkerställa att ekonomiska bidrag eller tillgång till lokaler inte går till någon aktör som uppmuntrar till eller möjliggör våldsbejakande extremism tar förvaltningen fram en rutin för uppföljning och utvärdering av bidrag till föreningar.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Kris- och beredskapsövningar genomförs inom förvaltningen.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Samarbetet kring trygghet med de kommunala bostadsbolagen Stockholms hem och Svenska bostäder samt andra fastighetsägare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde utvecklas.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Samverkan med polisen kring hanteringen av olagliga bosättningar utvecklas.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Trygghetsinventeringar och vandringar genomförs med invånare, polis, civilsamhället, fastighetsägare och andra lokala aktörer. Syftet är att inhämta ytterligare kunskap om otrygga platser och vilka åtgärder som kan förväntas ge effekt på den upplevda tryggheten.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Trygghetsskapande investeringar i den fysiska miljön genomförs med utgångspunkt i trygghetsinventeringar och trygghetsvandringar.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmens offentliga rum är välskött

● Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- upplever att stadsdelsnämndsområdet är välskött och rent
- har tillgång till parker, parkvägar och badplatser som är välkommande, tillgängliga, trygga och levande
- har tillgång till ett rikt utbud av möjligheter för utomhusvistelse, vardagsmotion och sociala aktiviteter så som attraktiva spontanidrottsplatser och lokala kulturupplevelser i sin närmiljö
- har möjlighet att lämna synpunkter kring utformningen av sin närmiljö. Inom områden som lämpar sig för deltagandeprocesser sker medborgardialoger med utgångspunkt från den lokala parkplanen och det lokala utvecklingsarbetet
- har tillgång till digitala och lättillgängliga kanaler för dialog och andra former av synpunktsinlämning
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förväntat resultat

Minst 68 % är nöjda med renhållning och städning

Minst 68 % är nöjda med skötsel av park- och grönområden

Minst 85 % är nöjda med stadsmiljön

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andelen nöjda med städning av nedskräpade platser och tömning av överfulla papperskorgar						50 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ För att öka möjligheterna till stadsodling i parker samverkar förvaltningen med trafiknämnden.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förbättrad användning av digitala verktyg vid medborgardialog kopplat till investeringar i park och naturområden utreds.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen ser över och uppdaterar skyltar i samtliga parklekar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I samarbete med trafiknämnden utreds möjligheten att utveckla skadedjursbekämpningen i området.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Kommunikationen kring stadens städgaranti och möjligheter för synpunktsinlämning så som Tyck till-appen förstärks.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Medborgardialog om upprustning av Sättradalsparken genomförs med utgångspunkt från den lokala parkplanen.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Rådet för funktionshinderfrågor tar i samarbete med förvaltningen fram en checklista för tillgängliggörandet av möten som arrangeras av nämnden/förvaltningen såsom medborgarmöten och medborgardialoger.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Samverkan sker med idrottsnämnden, exploateringsnämnden, samt miljö- och hälsoskyddsnämnden i arbetet med att underlätta för nyetablering av bastufloppar eller andra typer av bastuanläggningar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Åtgärder för ökad tillgänglighet i stadsmiljön utreds och genomförs i samarbete med rådet för funktionshinderfrågor.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Översättning av utvalda kommunikationsmaterial till engelska och andra relevanta språk utreds.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att förskoleenheterna redovisar flertalet goda exempel från verksamheterna som visar att barnens intressen och delaktighet ges ett större utrymme.

Genom att höja kompetensen hos pedagoger kring språklig medvetenhet, till exempel arbetet med rim och ramsor, högläsning och dramatisering av sagor samt att arbetssätt kring hur programmering kan användas i verksamheterna fortsätter att introduceras, gör förvaltningen bedömningen att arbetslagens självvärdering av kvalitetsarbetet kommer att öka under året. Ledningsteamerna på varje enhet deltar när arbetslaget genomför självvärderingen vilket möjliggör en direkt dialog kring verksamhetens innehåll och pedagogernas arbetssätt.

Förvaltningen erbjuder barnomsorg på obekväm arbetstid vilket möjliggör full sysselsättning för vårdnadshavare.

Uppnådda resultat

Förvaltningen uppnår målen om förskolebarn per anställd och barn per grupp.

Ej uppnådda resultat

Andel förskollärare

Grundbemanningen har ökat med fler barnskötare vilket har lett till en viss sänkning av andelen förskollärare. Stadsdelen har ett nuläge med 4,8 barn per anställd att jämföra mot tidigare 4,9 barn per anställd. Om förvaltningen inte hade utökat grundbemanningen hade andelen förskollärare ökat något. Det är fortfarande svårt att rekrytera förskollärare men viss lättnad har skett inom stadsdelen. Nyanställningar har skett genom rekommendationer men även via annonsering och marknadsföring av stadsdelen. Fördelning av förskollärare varierar mellan förskolorna inom stadsdelen, de avdelningar som saknar förskollärare har skrivit en åtgärdsplan. Förvaltningen satsar på ett flertal kompetensutvecklingsinsatser för att rekrytera och behålla förskollärare. Stimulans till kunskapsinhämtning, stärkt ledarskap och kollegialt lärande sker i olika nätverk och mötesforum men även genom den lyckade utbildningssatsningen "Läslýftet" för samtliga förskollärare. Arbetet fortsätter med att fördela andelen förskollärare jämt över förskolorna. Förvaltningen gör bedömningen att dessa åtgärder tillsammans kommer bidra till att andel förskollärare ökar inom stadsdelen.

Goda exempel

Förskolans utvecklingsdagar

Som ett led i implementeringen av den reviderade läroplanen, Lpfö 18, som träder i kraft 1 juli 2019, har avdelningen förskola genomfört två utvecklingsdagar för medarbetarna med temat "Du är viktig". Samtliga pedagoger i stadsdelen, ca 300 st, deltog i olika workshops som på ett verksamhetsnära sätt behandlade viktiga delar i läroplanen såsom omsorg, lek och drama samt utbildning och undervisning. Arbetet med att implementera den reviderade läroplanen kommer fortsätta och fördjupas under året.

Studieresa till Reggio Emilia

Avdelningen förskola har sedan tre år tillbaka haft pedagogisk miljö och material som ett fokusområde. Under mars har samtliga pedagogiska utvecklingsledare åkt gemensamt på en studieresa till Reggio Emilia. Resan har bland annat gett de pedagogiska utvecklingsledarna

inspiration i hur miljöer kan utformas samt kunskap om hur arbetet med barnen kan planeras och genomföras. Resan möjliggjorde även gemensamma diskussioner om förskolans pågående utvecklingsarbete och hur erfarenheter från resan kan förvaltas framåt.

Programmering i praktiken

Flera förskolor använder en robot, som kan programmeras att gå på ett rutnät, vid introduktion av programmering. En barngrupp som arbetar med spindlar har programmerat spindelroboten att ta sig från en startplats till en fluga som den vill äta utan att hamna i fara. Barngruppen fick gemensamt diskutera vilka faror som finns på förskolan för en spindel samt hur spindeln behöver röra sig för att komma till sin fluga. Barnen fick möjlighet att bekanta sig med programmering i ett för dem meningsfullt sammanhang samtidigt som de utmanades i samarbete och problemlösning.

Involvering av vårdnadshavare

En av förskolans kommunikationskanaler till vårdnadshavare är månadsbrev. En avdelning hade ett projekt kring runda rörelser och saker som snurrar runt. I månadsbrevet uppmanades familjerna att spana efter saker i hemmiljön som snurrar runt. Tillbaka fick de bland annat en bild på två barn som sitter framför en torktumlare. Exemplet visar på hur förskolan kan involvera familjerna istället för att bara informera, vilket kan leda till att vårdnadshavarna känner sig mer delaktiga i verksamheten.

Svarsfrekvens i förskoleundersökningen

På en förskoleenhet genomförs rundvisningar för varje familj under vilken dokumentation till varje fråga i förskoleundersökningen presenteras. I år har förskoleenheten kompletterat rundvisningarna med drop-in fika med möjlighet till ytterligare rundvisning samt att vårdnadshavare har kunnat besvara förskoleundersökningen på förskolan. Svarsfrekvensen på förskoleenheten ligger på cirka 88 % jämfört mot föregående års svarsfrekvens 78 %.

Samverkan mellan socialtjänst, skola och förskola

En arbetsgrupp som bildats planerar en utökad samverkan på handläggare- och lärarnivå som utgår från skolans geografiska placering. Temat för samverkansprojektet, förutom kunskap om varandras roller, är våld i nära relationer. Projektet kommer starta med Söderholmsskolan, enheten för barn och unga samt förskolor i Vårberg. Programmet för samverkansprojektet planeras tillsammans med Relationsvårdscentrum sydväst.

Jämställdhetsanalyser

Granskning av verksamheten ur ett genusperspektiv

Resultaten från årets förskoleundersökning är ännu inte klara och förskolorna har därför fortsatt utgå från rutinsituationer i sina jämställdhetsanalyser. Exempelvis har talutrymme vid samling analyserats ur ett jämställdhetsperspektiv samt att pedagoger har tittat på barnlitteratur ur ett normkritiskt perspektiv. Stadsdelens pågående utvecklingsarbete med pedagogiska miljöer och material, tillgängliga för alla barn, har gett ökad medvetenhet och kunskap hos pedagoger.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,1 %	1 %	35 %	36,1 %	37 %	41 %	41 %	Tertial 1 2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀								
Analys Grundbemanningen, där fler barnskötare ingår, har ökat något vilket har lett till en viss sänkning av andelen förskollärare. Stadsdelen har ett nuläge med 4,8 barn per anställd att jämföra mot tidigare 4,9 barn per anställd. Om förvaltningen inte hade utökat grundbemanningen hade andelen förskollärare ökat något. Det är fortfarande svårt att rekrytera förskollärare men viss lättnad har skett inom stadsdelen. Nyanställningar har skett genom rekommendationer men även via annonsering och marknadsföring av stadsdelen. Fördelning av förskollärare varierar inom stadsdelen, de avdelningar som saknar förskollärare har skrivit en åtgärdsplan.								
Åtgärdsplan Förvaltningen satsar på ett flertal kompetensutvecklingsinsatser för att rekrytera och behålla förskollärare. Stimulans till kunskapsinhämtning, starkt ledarskap och kollegialt lärande sker i olika nätverk och mötes forum men även genom den lyckade utbildningssatsningen "Läsluft" för samtliga förskollärare. Arbetet fortsätter med att fördela andelen förskollärare jämt över förskolorna. Förvaltningen gör bedömningen att dessa åtgärder tillsammans kommer bidra till att andel förskollärare ökar inom stadsdelen.								
 	Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan			82 %		90 %	90 %	2019
Analys Förvaltningen gör bedömningen att målet inte kommer att nås utifrån den stora differensen mellan förra årets utfall och årets mål.								
Åtgärdsplan Tolk användningen ska användas mer frekvent vid introduktionen till förskoleverksamheten för att ytterligare möjliggöra en trygg start för barn och vårdnadshavare. Innehållet i det dagliga mötet stärks genom att pedagoger på ett mer medvetet sätt beskriver såväl vad verksamheten erbjuder barnet men även med vilket syfte det skett.								
 	Antal barn per grupp	16,1 barn/avd.			16 st	16	16	Tertial 1 2019
 	Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,8 st			4,9 st	4,9	4,9	Tertial 1 2019
 	Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget			3,25		3,8	3,8	2019
Analys Det är osäkert om målet för kvalitetsindikatorn (WKI) kommer att uppnås. Samtliga arbetslag gör skattningar i WKI minst en gång per år och främst under maj-juni. Resultatet för årets mätning finns ännu inte men utifrån de skattningar som gjordes under hösten ser förvaltningen att målet är svårt att uppnå. Differensen är stor mellan föregående års utfall och årets mål.								
Åtgärdsplan Under året sker satsningar inom såväl arbetet med barns språkliga utveckling som digitalisering. Införandet av Skolplattformen innebär att barnens utveckling och lärande kommer att kunna kommuniceras ytterligare till vårdnadshavare. En representant från varje förskoleenhet ingår i ett stadsövergripande programmeringsnätverk som syftar till att öka kunskap om hur man konkret kan använda programmering i förskolans verksamhet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda sommarkolloverksamhetens avgiftsmodell, både gällande dygnsavgiften per barn och de inkomstspann som ligger till grund för de olika avgiftsnivåerna	2019-01-01	2019-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla arbetssätt och rutiner för att säkerställa att utbildningsnämndens samordningsansvar för elever med upprepade och längre frånvaro är väl fungerande oavsett huvudman	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor och pojkar

- har en trygg och likvärdig förskoleverksamhet som håller hög pedagogisk kvalitet i en för barnen stimulerande inne- och utemiljö
- deltar i kontinuerligt förskollärlärd undervisning
- medverkar i en verksamhet där digital kompetens, matematik, naturvetenskap och språkutveckling är prioriterade områden för att lägga en god grund för det livslånga lärandet
- är i en förskoleverksamhet som förmedlar och förankrar grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter, särskilt barns rättigheter utifrån barnkonventionen
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter möts av medarbetare med kunskap om våld i nära relationer och/eller hedersrelaterat våld. Deras vårdnadshavare får information om var de kan vända sig för råd och stöd
- har en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen och utvecklar ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik
- deltar i en förskoleverksamhet där barnen ingår i mindre sammanhang och alla kan göra sin röst hörd, bli sedda och bekräftade
- har en trygg och säker miljö med tillgång till rätt stöd och individuella insatser där förskolan samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst och skola
- har tillgång till barnomsorg på obekvämt arbetstid som underlättar möjligheten till full sysselsättning för vårdnadshavare
- med särskilda behov får det stöd de behöver i förskolan.

Övrigt

- förskolans reviderade läroplan innebär att barnen deltar i en verksamhet i vilken det tydligt framgår vad som förväntas av förskollärare och arbetslag och där omsorg, utveckling och lärande utgör en helhet
- enligt nya bestämmelser i skollagen utses en skolchef för förskoleverksamheten och förskolechefer benämns rektorer
- satsningar på förskollärarnas och förskolechefer/rektornas pedagogiska ledarskap är avgörande för att upprätthålla den pedagogiska kvaliteten
- vårdnadshavare till barn som ännu inte deltar i förskoleverksamhet välkomnas till introduktionsförskolans och öppna förskolans verksamheter och får kunskap om vad förskoleverksamhet är samt vilka former av verksamheter som finns att tillgå.

Förväntat resultat

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området barns språkliga och kommunikativa utveckling i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Förskolorna uppnår minst nivå 3,4 inom området pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)

Andel förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare) 41 %

Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan 90 %

Analys

Delvis uppnådda resultat

Antalet avdelningar som saknar förskollärare

Förvaltningen har fortsatt en utmaning i att rekrytera förskollärare samt att fördela deras kompetens jämt över förskolorna och avdelningarna. Totalt har förvaltningen 25 förskolor med 83 avdelningar och i dagsläget är det 11 avdelningar som saknar förskollärare och de är spridda över förskoleenheterna. Den 1 juli 2019 träder förskolans reviderade läroplan i kraft i vilken det tydligt framgår att förskollärare ska ansvara för det pedagogiska innehållet i undervisningen och för att det målinriktade arbetet främjar barns utveckling och lärande. Pedagogiska utvecklingsledare alternativt förskollärare från grannavdelningar deltar vid planering, uppföljning och utvärdering på de avdelningar som saknar förskollärare. För samtliga avdelningar som saknar förskollärare finns en åtgärdsplan där det framgår hur förskollärladd undervisning säkerställs.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning				87 %		88 %		2019
 Antalet avdelningar som saknar förskollärare	11				6	0		Tertial 1 2019
Analys Förvaltningen har fortsatt en utmaning i att rekrytera förskollärare samt att fördela deras kompetens jämt över avdelningarna. Totalt har förvaltningen 83 avdelningar och de 11 avdelningar som saknar förskollärare är spridda över förskoleenheterna. Förvaltningen ser svårigheter med att uppnå målet om 0 avdelningar som saknar förskollärare.								
Åtgärdsplan De avdelningar som saknar legitimerad förskollärare får stöd av andra förskollärare på aktuell förskola eller pedagogisk ledare vid dokumentations-, reflektions- och analysarbete. Samtliga avdelningar som saknar förskollärare har det formulerat i en åtgärdsplan där det framgår hur förskollärladd undervisning säkerställs.								
 Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)				3,34		3,4		2019
 Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)				3,28		3,4		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnomsorg på obekvämt arbetstid erbjuds vilket möjliggör full sysselsättning för vårdnadshavare.	2019-01-01	2019-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	De öppna förskolorna marknadsför att de är HBTQ-certifierade.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheterna använder sig av natur och spontanidrottsplatser i närmiljön.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheterna arbetar för en jämställd förskola och utvecklar gemensamma arbetssätt med arbetsmetoden "Sjuan". Analysarbetet fokuserar kring förskolornas pedagogiska miljö och språkarbetet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheterna för en dialog med barnen om barnens rättigheter genom boken Barnens planet.	2019-01-01	2019-12-31	
II	Förskoleverksamheterna påbörjar implementering av den handlingsplan, riktad till barnskötare och förskollärare, som tagits fram för att förbättra deras arbetssituation.	2019-09-01	2019-12-31	
Analys Kartläggningen om förskollärare och barnskötarens arbetssituation är nu genomförd i alla stadens stadsdelsförvaltningar. Både workshop och återkoppling till förvaltningen har planerats in under början av juni. Projektledaren genomför workshopen och presenterar förslag på områden i handlingsplanen. Beslut om implementeringen av handlingsplanen tas i juni 2019.				
✓	Förskoleverksamheterna påbörjar implementering av nya läroplanen för förskolan, LpFö18.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheterna utvecklar samarbetet med socialtjänst och skola för att främja ett ökat kunskapsutbyte.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheternas arbete med inkludering av alla barn utvärderas.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förskoleverksamheternas digitala lärmiljö utvecklas för att förstärka och fördjupa barnens utforskande.	2019-01-01	2019-12-31	
▶	Förvaltningens verksamheter, bland annat introduktionsförskolan, informerar vårdnadshavare om förskolans betydelse för barns utveckling.	2018-01-01	2019-12-31	
✓	Medel söks för befintlig introduktionsförskola enligt anvisningar i budget.	2019-01-01	2019-04-30	
▶	Samtliga medarbetare inom förskolan får kompetensutveckling om Barnkonventionen.	2018-01-01	2019-12-31	
▶	Samtliga medarbetare inom förskolan genomför webbutbildning om Våld i nära relationer.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att två av fem KF-indikatorer där det finns utfall att rapportera uppnås. En av indikatorerna prognosticeras att nås under året och två av indikatorerna uppnås inte. I övrigt fortlöper förvaltningens arbete utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån ett flertal goda exempel och nya arbetssätt. Arbetet med att hålla allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänsten känndom att ungdomen begått, eller misstänks

ha begått, brott har påbörjats under våren. Förvaltningen har organiserat detta inom mottagningsgruppen för Barn- och ungdomsenheten med stöd av bland annat föräldrarådgivare. Från 1 april har 15 anmälningar rörande barn och ungdomar som misstänks för brott inkommit till socialtjänsten. De 15 anmälningarna rörde 13 pojkar och 2 flickor och samtliga har kallats till socialtjänsten för samtal. De vanligaste brotten ungdomarna misstänks för är olika typer av stöld och misshandel. Av de 15 samtalen har 9 hållits inom 48 timmar vilket är ett utfall på 60 %. En orsak till att samtalen inte kunnat hållas inom 48 timmar är att flera av anmälningarna inkommit till socialtjänsten på en fredag. Av de 15 anmälningarna har socialtjänsten inlett utredning i ett ärende där socialtjänsten inte hade pågående utredning/insats.

Förvaltningen stärker under året det vräkningsförebyggande arbetet med en tjänst som kombinerar bolots och hyresrådgivning. Förvaltningen har tillsammans med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning påbörjat en utredning gällande möjliga konsekvenser av den kommande lagstiftningen om olovlig andrahandsuthyrning som kommer att träda ikraft under 2019.

Inom Relationsvåldscentrum Sydväst (RVC) har planerad gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor påbörjats.

Inom verksamhetsområdet socialpsykiatri samarbetar förvaltningens verksamheter för att under hösten genomföra en brukarrevision. Revisionen genomförs av personer som har liknande erfarenheter som de som får insatserna. Förvaltningen ser brukarrevisionen som ett komplement till stadens centrala brukarundersökningar inom området och en möjlighet att vidareutveckla kvaliteten inom verksamheterna med fokus på bemötande och självbestämmande.

De olika utförarenheterna som drivs i egen regi inom verksamhetsområdena funktionsnedsättning har påbörjat arbetet med att införa arbetsmetoden kollegial observation. Ett flertal kollegiala observationer har genomförts på LSS-bostäder, daglig verksamhet och socialpsykiatrins boendestöd. Områden som matsituationen, olika återkommande vardagsrutiner, bemötande och hur information och kommunikation anpassas utifrån brukarens behov har observerats.

Förvaltningens verksamheter i egen regi inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorgen fortsätter sitt deltagande i Stockholms stads idésluss med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik. På flera av förvaltningens LSS-bostäder har man bland annat använt VR-glasögon för att öka utbudet av individuellt anpassade aktiviteter för de boende.

Samverkan mellan socialtjänst och skola

I Skärholmen finns det en samverkan mellan skola och socialtjänst som fungerar på flera olika plan. Det sker kring enskilda individer genom att skolan anmäler oro till socialtjänsten och att socialtjänsten i utredning samverkar med skolan. Denna samverkan är reglerad av lag och fungerar ofta bra. Förvaltningen strävar också efter att utveckla samarbetet med främjande och förebyggande insatser.

Nedan följer exempel på sådant samarbete:

Övergripande samverkan

Förvaltningen ingår i ett BUS-samarbete som bygger på en regional struktur tillsammans med Hägersten- Liljeholmen och Älvsjö stadsdelsförvaltningar. Från och med 2019 kommer berörda aktörer i Skärholmen att samarbeta i ett arbetsutskott där representanter från socialtjänsten, samtliga grundskolor, förskolan och polis deltar. Avdelningschef för socialtjänsten för relevant information vidare till BUS styrgrupp där förutom representanter för de andra stadsdelsförvaltningarna också representanter från BUP och Habiliteringen deltar.

Arbetsutskottet träffas tre gånger per år och en av träffarna är ett internt. Träffarna brukar utgå från specifika teman och har under det senaste året bland annat handlat om hedersrelaterat våld och våldsbejakande extremism. I arbetsutskottet finns även utrymme att se över samverkansöverenskommelser och rutiner kring samverkan.

Skolsociala team

Socialtjänsten genom Resursenheten och Lillholmsskolan samarbetar kring skolsociala team. Arbetet i det skolsociala teamet syftar till att stärka elevers närvaro, måluppfyllelse och mående i skolan. Målet är på sikt att eleverna ska uppnå gymnasiebehörighet. Vidare syftar arbetet till att utveckla framgångsrika samverkansmetoder och strukturer för ett gott socialt förebyggande arbete där skola och socialtjänst samarbetar. Uppdraget är att bedriva motiverande och socialt förändringsarbete med enskilda elever samt att bidra till ett smidigt och välfungerande samarbete mellan skolan och socialtjänsten. Det övergripande uppdraget för medarbetarna i teamet är att identifiera vad som är hinder för en fungerande skolgång och vara behjälpliga i att undanröja hindren. Det innebär att erbjuda psykosocialt stöd i olika former. En del är att vara en vuxen som finns tillgänglig för att hjälpa till med allt från att hantera påfrestande känslor och situationer, både inom eleven och i relation till personer i elevens direkta omgivning till att eleven ska komma till rätt plats i rätt tid och med rätt material. En annan del är att stötta en konstruktiv kommunikation inom familjen och vägleda föräldrar så att de kan vara ett stöd för sitt barn när det gäller skolgången. Att vara behjälplig med att samordna det stöd som eleven får både på skolan och hos ev. annan huvudman är också en del av uppdraget. Vid behov kan det bli aktuellt att initiera nya kontakter.

Uppsökande fältarbete på skolorna

Förvaltningens fältassistenter arbetar uppsökande på högstadieskolorna i stadsdelen. Det är en viktig arena där de träffar alla elever. De arbetar även med trivselvandringar och preventionsprogrammet Respekt och självrespekt i skolorna.

Barn i riskzon (BIR)

Det finns två BIR-grupper i stadsdelsnämndsområdet. Där träffas representanter från skolan, fritidsverksamheten och fältassistenter cirka en gång per månad för att med samtycke från vårdnadshavare mobilisera och samordna sig runt enskilda individer. Tidigare har även polisen medverkat vid dessa träffar, men de har meddelat att de inte har utrymme att medverka i BIR. Detta föranleder en översyn av forumet med förhoppningen att utveckla det till att i större omfattning involvera föräldrarna. Malmö stads arbete med en skolresurs är en inspiration.

Mentors in Violence Prevention (MVP)

Slättgårdsskolan har under läsåret 2018/2019 påbörjat ett arbete med preventionsprogrammet MVP. Där samverkar skolan med representanter från både socialtjänst (Resursenheten och Relationsvårdscentrum Sydväst) och Fryshuset som driver fritidsverksamheten i stadsdelen.

Uppnådda resultat

Av de barn och unga som bedöms ha skyddsbehov har 100 % av dem kunna placeras under trygga förhållanden.

Utfallet för indikatorn vräkningar som berör barn är 0 st.

Delvis uppnådda resultat

Vad gäller indikatorn insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk har förvaltningen ett utfall på 43,6 %. Årsmålet är 46 %. Även om målvärdet inte nås vid denna rapportering prognostiserar förvaltningen att årsmålet kommer att nås vid årets slut.

Ej uppnådda resultat

Vad gäller andelen barn och unga som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats når förvaltningen inte målvärdet på 86 %. Periodens utfall är 82,1 % och förvaltningen prognostiserar att årsmålet inte kommer att nås. Förvaltningen ser ett ökat inflöde av mer komplexa ärenden där ungdomskriminaliteten är en betydande faktor. Förvaltningen ser även tendenser med fler ärenden som rör omsorgssvikt. Förvaltningen tillsätter i de allra flesta fall öppenvårdsinsatser i första hand. Förvaltningen ser utfallet som en tillfällig nedgång och bedömer ännu inte nedgången som en trend.

Under perioden har förvaltningen mottagit 4 meddelanden om avhysning som inte rör dödsbon. Ingen av avhysningarna har kunnat avvärjas. Det innebär att utfallet för indikatorn andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas har ett utfall på 0 %.

Goda exempel*Hemlöshetsarbete*

Under året har åtta barnfamiljer flyttat från hotell och vandrarhem till förstahands- eller andrahandskontrakt med hjälp av stöd från förvaltningens bolots. Utifrån det lyckade resultatet som bolotsens stöd har inneburit finns nu en planering att utveckla arbetsmetoder för att stötta ensamstående utan barn som befinner sig i hemlöshet.

Ökad efterfrågan gällande råd- och stödsamtal för föräldrar

Förvaltningen har genomfört marknadsföringsinsatser för de råd- och stödsamtal som finns och det har resulterat i att fler föräldrar vänder sig till förvaltningen för att få ta del av dessa samtal. De uppföljningar som sker visar att majoriteten av föräldrarna upplever att de blir hjälpta av insatsen i sin föräldraroll.

Stärkt hälsa genom delaktighet inom kost och måltider

I förvaltningens LSS-bostäder i egen regi har ett projekt med växtbaserade versioner av klassiska populära maträtter pågått under en längre tid. En medarbetare har gjort ett antal instruktionsvideor där de växtbaserade versionerna av maträtterna tillagas. Medarbetare och brukare i verksamheterna har tittat på instruktionsvideona tillsammans sedan lagat maten tillsammans.

Jämställdhetsanalys*Jämställd myndighetsutövning*

Beställarenheten för personer med funktionsnedsättning kommer under hösten att genomföra studiebesök i Malmö stad för att ta del av deras jämställdhetsarbete inom

myndighetsutövning. Planeringen är att en jämställdhetschecklista ska tas fram för att säkerställa en jämställd ärendedragning. Sedan tidigare har beställarenheten avkönade ärendedragningar men gällande vissa typer av ansökningar har det varit svårt att genomföra. Jämställdhetschecklista kan vara ett annat sätt att säkerställa en jämställd myndighetsutövning.

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen har som målsättning att öka andelen pojkar som besöker mottagningen och för att nå denna målsättning arbetar mottagningen utåtriktat med till exempel utökat samarbete med fritidsverksamheten. Under första kvartalet var 23% av de unika besökarna till kuratorerna pojkar vilket är den högsta andelen jämfört med stadens övriga ungdomsmottagningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedöms ha skyddsbehov som har kunnat placeras under trygga förhållanden	100	100 %	100 %		100	100 %	100 %	Tertial 1 2019
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.	82,1 %	77 %	87,4 %		83 %	86 %	84 %	Tertial 1 2019
Analys Förvaltningens resultat har sjunkit sedan VB 2018. Förvaltningen noterar att inflödet av anmälningar och inledda utredningar ökar. Förvaltningen når inte målvärdet varken för åldersgruppen 0-12 år (82,7 %) eller för åldersgruppen 13-19 år (80,4 %). Förvaltningen prognostiserar att årsmålet för indikatorn inte kommer att nås under året.								
Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter att arbeta för att utifrån beslutsunderlag och bedömningar tillsätta insatser som ger önskad effekt för de barn och unga som är i behov av insatser från socialtjänsten. Förvaltningen kommer under året att närmare analysera utfallet.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				86 %		87 %	Öka	2019
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				91 %		92 %	Öka	2019
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri				43,95		25 %	25 %	2019
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	43,6 %	38,1 %	61,5 %	45,5 %	46 %	46 %	42 %	Tertial 1 2019
Analys Analys av skillnader i utfall mellan könen: Under 2018 genomfördes en jämställdhetsanalys av skillnaderna mellan könen i utfall för denna indikator då det sedan könsfördelat statistik funnits varit en högre andel kvinnor än män som avslutas enligt plan. Skillnaderna mellan könen minskade men i och med detta utfall har en ökning skett. Jämställdhetsanalysen visade att kvinnor ofta hade öppenvårdsinsatser vilket kan ha varit en förklaring till att kvinnor oftare fullföljde sin behandling. Under året kommer en ny								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
jämförelseanalys genomförs enligt Sjuans modell för att undersöka om hypotesen att kvinnorna lyckas bättre med sin behandling då de har mer ordnade boendeformer.								
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvägras	0 %				20 %	45 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
Analys Det har under perioden inkommit 4 meddelanden om avhysning som inte rör dödsbon. Ingen av avhysningarna har kunnat avvägras. Åtgärdsplan Förvaltningen arbetar aktivt för att avhysningar inte ska komma till stånd. Det pågående vräkningsförebyggande arbetet som sker har därför förstärkts med ytterligare en tjänst som kombinerar bolotsning och hyresrådgivning. När en person riskerar att bli av med sitt boende, på grund av olika orsaker, får socialtjänsten i de allra flesta fall reda på det. Det förebyggande arbetet är delvis uppsökande och handlar om att skapa en relation med de individer som riskerar avhysning och för att identifiera lösningar. Arbetet utförs av hyresrådgivaren som har en tät samverkan med stadsdelens hyresvärdar samt andra viktiga aktörer som exempelvis Kronofogdemyndigheten.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				89 %		90 %	90 %	2019
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				75 %		77 %	78 %	2019
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes				79 %		80 %	80 %	2019
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god							-	2019
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				67 %			-	2019
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				89 %			-	2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
■ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak				85 %			-	2019
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
■ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld							-	2019
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
■ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen							-	2019
Analys Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
● Antal vräkningar som berör barn	0	0	0		0	0	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
● Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				75 %		85 %	92 %	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att barnskötare, socialsekreterare och medarbetare inom äldreomsorgen erbjuds vidareutbildning och kompetensutveckling.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna och civilsamhällets aktörer utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för brukare som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av gällande riktlinjer med inriktning att alla stadsdelsnämnder ska inrätta lokala operativa samverkansforum	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.			
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med landstinget utveckla en stadsövergripande handlingsplan för att förebygga självmord.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda en komplettering av stadens relationsvårdcentrums verksamhet så att den även inkluderar stöd till barn som upplevt våld.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda om det är möjligt att utveckla boendestöd inom missbruksområdet.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka möjligheter det finns och vilka insatser som skulle krävas, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten och inte våldsutövaren som bor kvar i det gemensamma boendet.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av riktlinjerna för hur socialtjänsten agerar när ett barn eller en ungdom stängs av från skolan med sikte på snabbare insatser.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn avseende stadens ungdomsmottagningar gällande bland annat organisation och huvudmannaskap.	2019-01-01	2019-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna att införa kompetenshöjande insatser om könsstympning genom att införa en särskild utbildning som riktas till personal inom skola, vård och socialtjänst.	2019-01-01	2019-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetssätt för att säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis ska hållas inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått eller misstänks ha begått brott.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmens invånare, i behov av stöd, får tidiga och evidensbaserade insatser av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män

- har en varaktig bostad
- som är i behov av akutboenden har det under en kortare period och arbetssätt utvecklas för att säkra tak-över-huvudet garantin. Samverkan förstärks kring personer över 65 år som riskerar hemlöshet
- möts av en aktiv socialtjänst som ger tidiga insatser. Socialtjänsten arbetar uppsökande och förebyggande med fokus på bland annat personer som kan vara i riskzonen för att radikaliserar till våldsbejakande extremism
- som är i behov av samordnad individuell plan (SIP) har en sådan. Samverkan med Region Stockholm utvecklas bland annat genom att ett separat arbetsutskott bildas inom förvaltningen för arbetet med barn i behov av särskilt stöd (BUS)
- som har insatser för sitt missbruk har insatser av hög kvalitet och avslutas enligt plan

- som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld får stöd och skydd. Förvaltningen arbetar uppsökande och har informationsinsatser till andra relevanta aktörer som möter målgruppen. Personer som har haft insatser från förvaltningen på grund av våld i nära relation och/eller hedersrelaterat våld upplever att våldet upphör
- erbjuds föräldrastöd för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. De som brutit med sin familj får stöd att skapa nya nätverk efter avslutad placering i skyddat boende
- som är förstagångsföräldrar erbjuds ett utökat hembesöksprogram i samverkan mellan socialtjänsten och BVC, med syfte att informera om vilka verksamheter förvaltningen erbjuder som exempelvis föräldrarådgivning och öppen förskola samt stöd via socialtjänsten
- som utövar våld får stödinsatser för att upphöra med våldsutövandet. Arbetet utvecklas inom Relationsvåldscentrum Sydväst i samverkan med polis. För att förebygga våldsutövande arbetar förvaltningen förebyggande genom Mentors in Violence Prevention (MVP)
- som har en funktionsnedsättning har inflytande och lever självständiga liv utifrån sina förutsättningar. De är väl informerade om hur de kan delta i och påverka sin vardag och får det stöd de behöver
- som har en funktionsnedsättning är delaktiga i samhället och har lika möjligheter att ta del av stadens utbud av aktiviteter. De har inflytande i utvecklingen av den offentliga miljön och hindras inte av enkelt avhjälpbara hinder och exkluderande design i områdets offentliga rum.

Flickor och pojkar

- i behov av stöd upptäcks tidigt och får tidiga insatser. De erbjuds beprövade och evidensbaserade insatser som undanröjer riskfaktorer och stärker skyddsfaktorer
- vars vårdnadshavare är i behov av stöd i föräldrarollen får detta vid behov. Insatserna anpassas utifrån familjernas olika förutsättningar och levnadsvillkor som till exempel nyanlända
- i riskzon identifieras så tidigt som möjligt genom samverkan och samhandlingen mellan socialtjänsten, fritid, förskola, skola och polis stärks
- som ingår i målgruppen för Sociala insatsgrupper får del av denna insats
- som har låg skolnärvaro och riskerar ej godkända betyg får stöd genom skolsociala team, en verksamhet som vidareutvecklas under året. Insatser vidtas i samverkan med skolan så att barn med omfattande skolfrånvaro får en stabil skolsituation
- är delaktiga i handläggningen av ärenden som rör dem både direkt och indirekt. Barnperspektivet och barnrättsperspektivet utvecklas och implementeras med utgångspunkt i barnkonventionen. I familjer där både barn och vuxna har insatser samordnas dessa och socialtjänsten har ett familjeorienterat arbetssätt
- med psykisk ohälsa upptäcks och får stöd i samverkan med barn- och ungdomspsykiatri
- som lever under osäkra boendeförhållanden får stöd genom kompensatoriska åtgärder och konkreta stödprogram
- som med en förälder vistas på skyddat boende går i skolan. Barn i förskoleåldern erbjuds förskola eller pedagogisk verksamhet. Under vistelse på skyddat boende och avslutad placering på detsamma säkerställs att barn och föräldrar som är i behov av insatser får sina behov tillgodosedda
- lever i familjer fria från hedersrelaterat våld
- använder inte narkotika. Samverkan för att arbeta förebyggande mot narkotikaanvändning utvecklas mellan socialtjänst, polis, skola, elevhälsa, fritidsverksamhet och föreningsliv
- som begått brott kallas, med sina vårdnadshavare, till samtal med polis och socialtjänst inom 48 timmar från det att det kommit till socialtjänstens kännedom

- som är yngre, och speciellt pojkar, kommer mer frekvent i kontakt med ungdomsmottagningen.

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter möts av medarbetare med kunskap om våld i nära relationer och/eller hedersrelaterat våld. Våldsutsatta och våldsutövare får information om var de kan vända sig för råd och stöd
- får ett enklare och mer självständigt liv genom att förvaltningen inför fler digitala arbetssätt och använder ny teknik.

Förväntat resultat

Minst 86 % av de barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ- och familjeomsorgen återaktualiseras inte inom 12 månader efter avslutad insats

Minst 46 % av insatserna för vuxna med missbruksproblematik avslutas enligt plan

Minst 85 % av de som haft en insats eller utredning genom Relationsvåldscentrum upplever att allt våld upphört efter avslutad utredning/insats

Minst 77 % av personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas						95 %		2019
● Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd						80 %		2019
● Andel mappningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar						50 %		2019
● ♀ Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av biståndshandläggaren						76 %		2019
● ♀ Andel personer som haft kontakt med relationsvåldscentrum (RVC) som upplever att alla typer av våld har upphört efter avslutad utredning/insats						85 %		2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ Antal hemlösa						198 st		2019
♀ Antal hemlösa över 65 år						11 st		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Arbetet kring hemlöshet utvecklas bland annat med fokus på bolotsar och kompensatoriska insatser för barn i osäkra boendeförhållanden och vräkningsförebyggande arbete.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Arbetet med att använda (Samordnad Individuell Plan) SIP utvecklas med hjälp av projektanställd SIP-samordnare inom BUS-överenskommelsen.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Arbetet mellan relevanta aktörer som behöver samverka för att ge barn med särskilda behov insatser utvecklas och stärks. Under 2019 ordnas samverkansträffar för chefer inom förskola, skola, socialtjänst och polis tre gånger och för handläggare, lärare och poliser anordnas samverkansträffar i de geografiska områdena under året.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Arbetssätt utvecklas för att ge stöd till personer som brutit med sin familj utifrån att de utsatts för hedersrelaterat våld.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Barn som är placerade av socialtjänsten får vid behov relevanta stödinsatser för att klara sin skolgång.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Brukare på förvaltningens LSS-bostäder i egen regi har tillgång till gym i förvaltningens lokaler.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Delaktighetsmodellen testas på utvalda verksamheter inom förvaltningens LSS-bostäder i egen regi.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ En brukarrevision (en uppföljning av en verksamhet där de som följer upp har liknande erfarenheter som de som använder verksamheten) genomförs på särskilda boenden inom socialpsykiatri (egen regi) för att följa upp kvaliteten i verksamheterna.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ För att mäns våld mot kvinnor ska upphöra arbetar förvaltningen tillsammans med stadens övriga relationsvårdscentrum med att utveckla arbetssätt för att arbeta med våldsutövare.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ För att skapa en mötesplats för ungdomar som identifierar sig inom HBTQ ser förvaltningen över möjligheten till samverkan med Egalia.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Föräldraskapsprogram, exempelvis Alla barn i centrum (ABC) och Föräldraskap i Sverige, erbjuds.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Genom regelbundna avstämningar och möten på olika nivåer samverkar förvaltningen med polisen bland annat med syfte att hitta former för att arbeta med öppna drogscener i stadsdelsnämndområdet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I samråd med socialnämnden ska kunskapen om hur värmeböljor hanteras i olika verksamheter höjas.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I samverkan med socialförvaltningen och andra stadsdelsförvaltningar arbetar förvaltningen vidare med att utveckla metoder och arbetssätt för sociala insatsgrupper (SIG) med inriktningen att gruppen ska permanentas.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I samverkan med utbildningsförvaltningen fortsätter förvaltningen att arbeta för att sprida metoden Mentors in Violence Prevention (MVP) till fler skolor.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ I syfte att uppnå en jämställd hälsa vidareutvecklar förvaltningen arbetssätt för att utjämna skillnaderna mellan kvinnor och män som avslutas enligt plan gällande vuxna med missbruk.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Införandet av ett pedagogiskt ramverk inom förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi fortsätter.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Inom ramen för samverkan mellan förvaltningens beställare och utförare inom verksamhetsområde funktionsnedsättning tas ett utbildningsmaterial för medarbetare inom myndighetsutövning fram om anpassad kommunikation för målgruppen personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Inom ramen för STIS samverkar förvaltningen med Region Stockholm med målsättningen att öppna en familjecentral.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Kost- och måltidssituationerna i förvaltningens LSS-verksamheter i egen regi ses över och utvecklas i samband med att en dietist/kostvetare anställs.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Kunskapsutbytet mellan förskola och socialtjänst utvecklas och förskolor får information från socialtjänsten om anmälningsskyldigheten och hur handläggningen går till efter att en anmälan inkommit till socialtjänsten.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Medarbetarna inom förvaltningens assistansverksamhet går Nationellt Centrum för Kvinnofrids webbkurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Medel söks från socialförvaltningen för att kunna utreda konsekvenserna av föreslagen ändrad lagstiftning för olovlig andrahandsuthyrning.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Möjligheten till samverkan mellan förvaltningens och Älvsjö stadsdelsförvaltnings assistansverksamheter ses över. Främst områden så som rekrytering och utbildning berörs.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ På de myndighetsutövande enheterna inom socialtjänsten säkerställs att det finns mätmetoder för att mäta barns delaktighet i vuxnas utredningar.	2019-01-10	2019-12-31	
▶ Relationsvårdscentrum Sydväst samverkar med de övriga centra för att hitta sätt att följa upp effekterna av sin verksamhet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Rådet för funktionshinderfrågor och förvaltningen samverkar i utformandet av förvaltningens egna brukarundersökningar som används inom verksamhetsområdena socialpsykiatri och personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Samverkan med fastighetsägare och andra relevanta aktörer förstärks för att vidareutveckla det vråkningsförebyggande arbetet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Tillgång till insatsen Peer Support för målgruppen inom socialpsykiatri säkerställs av förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Ungdomsmottagningen utvecklar arbetssätt för att nå yngre pojkar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Uppföljningsmetoden kollegial observation inom verksamhetsområdena socialpsykiatri och funktionsnedsättning införs och testas i ett antal utvalda verksamheter i egen regi.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att förvaltningen kan redovisa för ett flertal goda exempel och nya arbetssätt med fokus på ökad trygghet, samverkan och digitalisering. Arbetet mot uppställda mål för området har också fortlöpt utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att hemtjänsten i egen regi och beställarenheten omsorg om äldre fortsätter att utveckla och implementera arbetssätt utifrån Silviahemscertifieringen som verksamheterna genomgick i slutet av 2018. Medarbetarna i hemtjänsten har sedan tidigare deltagit i ett pilotprojekt om schemalagd reflektionstid. Utifrån innehållet i Silviahemsutbildningen har nu reflektionstiden blivit ett ordinarie arbetssätt för samtliga medarbetare på de båda enheterna, med uttalat syfte att stärka teamarbetet, stötta lärandet om demens samt öka graden av delaktighet för den äldre. Hemtjänsten i egen regi har också inlett ett arbete med att ta fram ett nytt program för introduktionen för nyanställda. Programmet ska säkerställa nyanställdas användande av den sociala dokumentationen och kännedom om verksamhetens rutiner med syftet att öka de äldres trygghet.

Förvaltningen har arbetat för att öka graden av intern och extern samverkan kring insatser för stadsdelsnämndsområdets äldre, vilket har gett resultat. Det finns nu formaliserade samverkansforum mellan beställarsidans två enheter och förvaltningens hemtjänst i egen regi. Dessa enheter deltar också i större utsträckning i samverkanstillfällen med Region Stockholm. För att stärka stödet för grupper av särskilt utsatta äldre så har Relationsvårdscentrum Sydväst inlett samarbeten med Beställarenheten omsorg om äldre samt Hemtjänsten i egen regi. Hemtjänsten i egen regi har även inlett samarbeten med socialtjänstens budget- och skuldrådgivningsfunktion samt boendestödet inom socialpsykiatri.

På Sättra vård- och omsorgsboende fortsätter samarbetet med Stockholm Digital Care för att testa nya digitala lösningar/aktiviteter för de äldre och för verksamheten. Exempelvis testas nu en mobil-app som ska underlätta kommunikationen mellan anhöriga och medarbetarna. Enheten har också inlett ett arbete med att ta fram instruktionsvideos (guider) för olika moment i medarbetarnas arbetsprocesser i syfte att göra informationen lättförståelig och lättillgänglig och effektivisera introduktionen av nya medarbetare. I de öppna verksamheterna för äldre har en sms-tjänst införskaffats för att på ett snabbt och smidigt sätt kunna få ut information till verksamhetens gäster.

Under 2017 påbörjades ett utvecklingsarbete på Sättra vård- och omsorgsboende, förvaltningens enda vård- och omsorgsboende i egen regi, gällande måltidssituationen. Ett antal måltidsobservationer genomfördes och resultatet på dessa visade att medarbetarna har god kunskap om måltidens betydelse och om hur man skapar en lugn och trygg miljö vid måltidssituationen. Utfallet på indikatorn gällande måltidsupplevelsen ökade från 67 % till 71 % mellan 2017 och 2018. Under 2019 planerar förvaltningen att anställa en dietist/kostvetare vars uppdrag kommer att vara att utveckla och följa upp verksamhetens arbete med kost- och måltidssituationen.

Vidare har Sättra vård- och omsorgsboende under vintern 2018/2019 erbjudit fler utomhusaktiviteter i syfte att de äldre ska få en ökad grad av utomhusvistelse. Bland annat arrangerades en uppskattad julmarknad i direkt anslutning till boendet. Under 2019 kommer Sättra vård- och omsorgsboende tillsammans med fastighetsägaren Micasa att inventera möjliga förbättringar av utemiljön. Med utgångspunkt i erfarenheten från värmeböljan under

sommaren 2018 har inventeringen till syfte att identifiera genomförbara åtgärder för att utemiljön ska kunna erbjuda de äldre fler platser i skugga.

Samtliga äldre med insatser från hemtjänsten i egen regi samt boende på Sätra vård- och omsorgsboende har under våren fått ett brev med information om olika sätt att lämna synpunkter och klagomål på sin äldreomsorg. På förvaltningens aktivitetscenter för äldre pågår en brukarundersökning under april och resultatet kommer kunna presenteras i tertiärrapport 2. En mindre mätning av brukarnöjdheten på Aspen aktivitetscenter visade dock på hög grad av nöjdhet med verksamheten.

Goda exempel

Robotkatter och Tovertafel på Sätra vård- och omsorgsboende

Förvaltningen har använt medel som beviljats för välfärdsteknik till inköp av olika aktivitetsmaterial till Sätra vård- och omsorgsboende. Exempelvis robotkatter till demensavdelningarna samt det digitala spelet Tovertafel. Införandet av wifi på boendet har möjliggjort nya användningsområden för surfplattor och VR-glasögon. Syftet med den nya tekniken är att stimulera de äldres kognition och sinnen.

Robotdamsugare i hemtjänsten

Hemtjänsten i egen regi har köpt in robotdamsugare och infört på prov hos ett urval av äldre att deras dammsugning utförs av robotarna. Syftet med det nya arbetssättet är att frigöra tid för medarbetarna till social samvaro med de äldre. Det nya arbetssättet kommer att utvärderas under 2019.

Palliativa ombud

På Sätra vård- och omsorgsboende har en medarbetare från varje avdelning utbildats i palliativ vård hos Palliativt kunskapscentrum inom Region Stockholm. Dessa medarbetare kommer att utgöra palliativa ombud i verksamheten med ett uppdrag att stötta övriga medarbetare i arbetet med att ge vård- och omsorg i slutskedet av en äldres liv. Denna satsning på att stötta medarbetarna i en arbetssituation som kan upplevas som påfrestande, förväntas i förlängningen leda till en tryggare verksamhet för de äldre.

Matlyftet

Förvaltningen kommer att söka pengar för projektet Matlyftet och planerar för att erbjuda äldre med hemtjänst samt gästerna på de öppna aktivitetscentren möjlighet att inta måltider gemensamt i syfte att minska känslan av ensamhet och höja måltidsupplevelsen.

Jämställdhetsanalys

Fördelning av anhörigstöds resurser

Förvaltningens anhörigstödjare för verksamhetsområde äldreomsorg har genomfört en jämställdhetsanalys utifrån frågeställningen "Varför är kvinnor i så stor majoritet avseende nyttjandet av anhörigstödsfunktionen?". Syftet med analysen var att undersöka om verksamhetens utformning erbjuder lika förutsättningar för kvinnor och män att söka stöd. Utifrån data från verksamheten, tidigare forskning och jämförelser med liknande verksamheter i staden blev antagandet efter analysen att den främsta orsaken till att kvinnor i större utsträckning uppsöker verksamheten är att det är mer förenligt med en kvinnlig könsroll. Kvinnor anhörigvårdar också i större utsträckning än män och kan därför antas ha ett större behov av anhörigstöd. Att förvaltningens anhörigstöd i dagsläget ger störst insatser och resurser till gruppen kvinnor är ur detta perspektiv rimligt.

Analysen visar att en ändrad samhällsdiskurs avseende maskulinitet och mansrollen, det vill säga på vilket sätt man i samhället pratar om och definierar "manlighet", till stora delar är en förutsättning för att fördelningen av anhörigstödets resurser ska riktas till fler män. Förvaltningen planerar att under 2019 utreda hur de öppna verksamheterna för äldre kan utvecklas och moderniseras. Frågan om hur anhörigstödet kan nå fler män kommer att inkluderas i detta arbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				57 %		70 %	70 %	2019
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				53 %		57 %	57 %	2019
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten						82 %	85 %	2019
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende						60 %	76 %	2019
  Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten						79 %	81 %	2019
  Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						80 %	87 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet						87 %	92 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst						84 %	84 %	2019
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende						75 %	81 %	2019
  Antal personalen hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				9,4		9,2	10	2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilda äldres behov och perspektiv.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmens äldre invånare har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldre kvinnor och män

- har en omsorg av hög kvalitet och som utformats i samråd med de äldre. De äldre har stort inflytande över förvaltningens verksamheter och upplever att de respekteras i sitt självbestämmande under hela ålderdomen och själva kan välja hur de vill ha sin omsorg
- känner sig trygga att bo kvar hemma med stöd av en flexibel hemtjänst anpassad till behov och önskemål och med en hög personalkontinuitet. En god samverkan mellan förvaltningen, primär- och slutenvård ger en trygg övergång från slutenvård till hemmet och möter behovet hos äldre med hemlöshet, psykiskt ohälsa eller missbruksproblematik
- känner sig inte ensamma. De har goda möjligheter till social gemenskap vid aktivitetscenter och andra sociala träffpunkter där de har möjlighet att ta del av ett varierat utbud av aktiviteter och inta måltider tillsammans med andra
- har en omsorg med en hög grad av välfärdsteknik och digitala lösningar som möjliggör ett självständigt liv högre upp i ålderdomen
- tycker att måltiderna är trevliga och lustfyllda stunder på dagen. De erbjuds näringsrik mat med hög andel ekologiskt innehåll. De möts av medarbetare med en hög kompetens kring måltidens betydelse för de äldres välbefinnande
- möts av medarbetare från silviahemscertifierade verksamheter med hög kompetens i demens och kan kommunicera på sitt eget språk i kontakten med förvaltningens verksamheter
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter möts av medarbetare med kunskap om våld i nära relationer och/eller hedersrelaterat våld. Våldsutsatta och våldsutövare får information om var de kan vända sig för råd och stöd
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt

- förvaltningen beaktar folkhälsoperspektivet i biståndsbedömningen och har ett rehabiliterande förhållningssätt
- förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi, Sättra vård- och omsorgsboende, har ett nära samarbete med Stockholm Digital Care och utgör testmiljö för välfärdsteknik och digitala lösningar.

Förväntat resultat

Minst 79 % av omsorgstagarna i hemtjänsten är trygga

Minst 80 % av omsorgstagarna i vård och omsorgsboende är trygga

Minst 84 % av omsorgstagarna i hemtjänsten är nöjda

Minst 75 % av omsorgstagarna i vård och omsorgsboende är nöjda

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som anser att beslutet motsvarar behovet				61 %		62 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Egen regi-verksamheterna inom områdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg fortsätter sitt deltagande i Stockholms stads Idésluss med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik.	2019-01-01	2019-12-31	
 En uppföljning av genomförandeplaner (social dokumentation) i hemtjänsten i egen regi genomförs, utifrån ett jämställdhetsperspektiv med fokus på kvinnor och mäns möjligheter till inflytande över insatsen.	2019-01-01	2019-12-31	
 Ett informationsmaterial om brukares och anhörigas olika möjligheter att lämna synpunkter och klagomål på äldreomsorgen i egen regi skickas ut.	2019-01-01	2019-02-28	
 Ett informationsmaterial om nämndens olika aktivitetscenter och sociala träffpunkter skickas ut till samtliga äldre i stadsdelsnämndsområdet i syfte att minska ofrivillig ensamhet.	2019-01-01	2019-03-01	
 För att öka antalet generationsöverskridande mötesplatser ser förvaltningen över möjligheterna till ett samarbete mellan 127-festivalen och Skärholmens eventuella äldrefestival.	2019-01-01	2019-09-30	
 Förvaltningen ansöker om medel för att anställda inom äldreomsorgen och hemtjänsten, som har svenska som andraspråk, ges möjlighet att höja den språkliga kompetensen i både tal och skrift.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen bedriver ett uppsökande arbete och genomför informationsinsatser för äldre.	2018-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen söker medlemskap i The Global Ageing Network för att öka möjligheten till internationella samarbeten.	2019-01-01	2019-12-31	
 Hemtjänsten i förvaltningens egen regi samt Beställarenheten omsorg om äldre implementerar arbetssätt utifrån Silviahemscertifieringen.	2018-01-01	2019-12-31	
 I syfte att lära av goda exempel och utbyta erfarenheter undersöker förvaltningen möjligheten att ledning och stab för äldreomsorgen i egen regi genomför en studieresa till en äldreomsorgsverksamhet av omtalat god kvalitet.	2019-01-01	2019-12-31	
 Införandet av arbetssättet "Tryggt mottagande i hemmet" inleds och medel söks i enlighet med anvisningar i budget.	2018-01-01	2019-12-31	
 Kost- och måltidssituationerna i förvaltningens äldreomsorgsverksamheter i egen regi ses över och utvecklas i samband med att en dietist/kostvetare anställs.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
🟢 Möjligheterna och förutsättningarna till utökade öppettider, på helger och under sommaren, på aktivitetscenter och dagverksamhet inom trillingen (Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen) utreds.	2019-01-01	2019-12-31	
🟢 Möjligheterna till att starta ett vård- och omsorgsboende för döva utreds.	2019-01-01	2019-12-31	
🟢 Tillsammans med Micasa inventerar förvaltningen möjliga förbättringar av inne- och utemiljön på Sättra vård- och omsorgsboende. Inventeringen ska särskilt beakta genomförbara åtgärder för att förbättra inne- och utemiljön med avseende på framtida värmeböjor.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att samtliga fem verksamhetsområdesmål uppnås och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Även samtliga fem nämndmål bedöms uppnås. Arbetet med samtliga 41 KF- eller nämndaktiviteter har genomförts eller pågår enligt plan och årsmålet för 18 av 20 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Förvaltningen har inlett ett arbete med att utveckla en långsiktig strategi för ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet i enlighet med Agenda 2030. Utöver det kan förvaltningen redovisa för flertalet goda exempel.

Målet "Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig främst på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser, men också att KF-indikatorn bedöms uppnås samt att samtliga aktiviteter pågår enligt plan.

Samarbetet med Stockholm Business Region kring strategiska näringslivsfrågor för Skärholmen vidareutvecklas genom framtagandet av en handlingsplan för näringslivet i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen arbetar vidare med upphandlingen av fritidsverksamheten som kommer att avslutas under året.

Målet "Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig främst på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser. Indikatorerna bedöms uppnås och arbetet med samtliga aktiviteter pågår enligt plan.

Samarbetet med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret kring Fokus Skärholmen vidareutvecklas. Förvaltningen bidrar med kunskap om lokala förutsättningar med målet att tillgodose tillgång till likvärdiga boendelösningar, samhällsservice och arbetsplatser för invånarna. Ett hållbarhetsprogram för Fokus Skärholmen har tagits fram. Det innehåller delmål inom tre av projektets målområden Delaktig och lärande, Sammanhållen och varierad, Levande och innehållsrik och relaterar till de 17 globala målen i Agenda 2030.

Förvaltningen har tre pågående projekt gällande bostäder med särskild service. Förvaltningen har medverkat i framtagandet av boendeplaner för senior- och LSS-bostäder samt äldreboenden och samarbetar löpande med rådet för funktionshinderfrågor vid granskning av detaljplaner gällande LSS-bostäder.

Målet "Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet" bedöms uppnås. Årsmålet för indikatorn bedöms uppnås och arbetet med

samtliga aktiviteter pågår enligt plan.

Möjligheten för byte till eldrivna parkmaskiner utreds och en eventuell ansökan om klimatinvesteringsmedel sker i samband med verksamhetsplan 2020. Arbetet med att skapa gynnsammare förutsättningar för att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar har vidareutvecklats. Bland annat har förvaltningen inlett ett analysarbete kring planering av en "grön väg" som med utgångspunkt i översiktsplanens utpekade strategiska samband kopplar samman stadsdelar och stadsdelsområden.

Målet "Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring" bedöms uppnås. Bedömningen grundar sig på att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Fritidsverksamheten fortsätter arbetet med att besökarna i större grad skall vara med och planera, delta vid genomförande, samt utvärdera aktiviteter. Under året planeras att göra unga mera delaktiga i det strategiska arbetet och framtagandet av lokala verksamhetsplaner.

Bland goda exempel kan nämnas att Fryshuset i samverkan med bland annat 127-festivalen under sportlovet arrangerade verksamhet varje eftermiddag riktad till en yngre målgrupp i Skärholmens centrum. Aktiviteterna som erbjöds var bland annat ansiktsmålning och karaoke. Det anordnades aktiviteter för den äldre målgruppen bland annat i form av klättring, dodgeball och besök på VR-center.

I Bredäng genomfördes under påsklovet aktivitetsfestivalen Street Pep som är ett mobilt aktivitetscenter där unga får möjlighet att prova exempelvis capoeira som är en afrobrasiliansk kampkonst, smyckestillverkning och animationsworkshops.

Målet "Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö" bedöms uppnås. Arbetet med att förbättra hanteringen av avfall både i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer och i förvaltningens verksamheter har fortgått. För avfallshantering i utemiljöer prioriterar förvaltningen tömning av papperskorgar. Arbetet kring nedskräpning fortsätter med fokus på information och pedagogiska åtgärder genom lansering av boken Tolli och kampen mot sopmonstret.

Förvaltningen har utökat lokalinnehavet vilket sannolikt kommer att medföra ökad energikonsumtion. Målet för inköpt energi kommer därför vara svårt att uppnå.

En KF-indikator har tillkommit för verksamhetsområdesmålet; "Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling" vars årsmål föreslås till 60 %.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att samarbetet med Stockholm Business Region kring framtagandet av en handlingsplan för stärkandet av det lokala näringslivet i Vårberg har fortlöpt under årets första tertial. En kartläggning av möjligheter och utmaningar med att driva företag i Vårberg har inletts genom intervjuer med lokala företagare. Kartläggningen kommer att ligga till grund för det fortsatta samarbetet med Stockholm Business Region under hösten.

Processen av upphandlingen av fritidsverksamheten fortsätter enligt plan och kommer att avslutas under året. Arbetet med att innefatta villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder fortsätter också i förvaltningens samtliga upphandlingar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens						54 %	Tas framav nämnd/ styrelse	2019

Nämndmål:

Näringslivet i stadsdelsnämndsområdet är starkt och fler arbetstillfällen skapas

 Uppfylls helt

Beskrivning

Det lokala näringslivet

- har goda förutsättningar att växa och utvecklas
- har möjlighet och goda förutsättningar att samverka med förvaltningen och civilsamhället för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden

Övrigt

- förvaltningen ser kontinuerligt över möjligheten till att genomföra upphandling av verksamheter i samband med att avtal löper ut eller då nya verksamheter startas.

Förväntat resultat

54 % av verksamheterna är upphandlade i konkurrens

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med att införa villkor för sysselsättningsfrämjande åtgärder vid upphandlingar inleds av förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samarbete med Stockholm Business Region tas en handlingsplan fram för näringslivets utveckling. Planen ska omfatta strategiska näringslivsfrågor för hela Skärholmen samt specifikt hur det lokala näringslivet i Vårberg kan ges förutsättningar att växa och utvecklas, med utgångspunkt i den lokala näringslivsanalys för Vårberg som tagits fram under 2018.	2019-01-01	2019-12-31	
 Upphandling gällande fritidsverksamhet genomförs.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att samarbetet med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret kring Fokus Skärholmen fortlöper. Förvaltningen bidrar med kunskap om lokala förutsättningar med utgångspunkt i att tillgodose tillgång till likvärdiga boendelösningar, samhällsservice och arbetsplatser för invånarna.

På styrgruppsmötet den 4 april beslutades ett hållbarhetsprogram för Fokus Skärholmen. Programmet innehåller delmål inom tre målområden Delaktig och lärande, Sammanhållen och varierad, Levande och innehållsrik och relaterar till de globala målen i Agenda 2030.

Totalt tre projekt pågår gällande bostäder med särskild service av vilka samtliga beräknas vara klarställda i år. De tre projekten omfattar LSS-boenden på Torvsätragränd och Vita Liljans Väg samt boende för socialpsykiatri på Bredängs Allé. På Torvsätragränd har verksamheten öppnat och fem av sex platser är belagda.

Förvaltningen har medverkat i framtagandet av boendeplaner för senior- och LSS-bostäder samt äldreboenden. Förvaltningen samarbetar löpande med rådet för funktionshinderfrågor vid granskning av detaljplaner gällande LSS-bostäder.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)						18	tas fram av nämnden	2019

Nämndmål:

Skärholmen är attraktivt och byggs hållbart

● Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har tillgång till ett ökat och varierat utbud av attraktiva utemiljöer, bostadsalternativ och tillkommande samhällsservice så som förskolor, skolor, omsorgsbostäder och idrottsplatser
- som tillhör grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för får sina behov tillgodosedda i moderna och flexibla lokaler och bostäder.

Övrigt

- inom ramen för Fokus Skärholmen tas arbetsplatspotentialen och näringslivsperspektivet tillvara i ett tidigt skede, i enlighet med stadens översiktsplan och investeringsstrategi.

Förväntat resultat

Minst 3 stycken pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal pågående projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS				3		3		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen prövar om utvalda detaljplaner kan innehålla en andel om minst fem procent lägenheter för särskilt boende, med prioriterad inriktning på boenden inom LSS och socialpsykiatri.	2019-01-01	2019-12-31	
 I framtaget av de årliga boendeplanerna som har som syfte att klara behovet av bostadsförsörjning för vård och omsorg samverkar förvaltningen med berörda förvaltningar. Förvaltningen beaktar att äldreförvaltningens boendeplanering ligger till grund för efterföljande års markanvisningar för seniorbostäder, och socialförvaltningens boendeplanering för LSS-bostäder.	2019-01-01	2019-12-31	
 Utifrån uppdrag psykisk hälsa samarbetar förvaltningen med socialförvaltningen gällande planering och utbyggnad av boenden för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.	2019-01-01	2019-12-31	
 Vid granskning av översikts- och detaljplaner gällande LSS-bostäder samarbetar förvaltningen med rådet för funktionshinderfrågor för framtagnet av synpunkter.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående planerar förvaltningen för en fördjupade utredning kring möjligheterna till utbyte till eldrivna parkmaskiner och kommer under hösten bereda underlag till ansökan om klimatinvesteringsmedel i samband med verksamhetsplan 2020.

Arbetet med att skapa gynnsammare förutsättningar för att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar har fortlöpt under årets första tertial. Bland annat har förvaltningen inlett ett

analysarbete kring planeringen av en "grön väg" som med utgångspunkt i översiktsplanens utpekade strategiska samband kopplar samman stadsdelar och stadsdelsområden.

Förvaltningen har även ett löpande samarbete med rådet för funktionshinderfrågor och planerar inom ramen för det arbete utreda samordning av snöröjningsinsatser med syfte att öka tillgänglighet för personer med normbrytande funktionalitet. Detta arbete ser förvaltningen kommer gynna andra grupper så som äldre och småbarn föräldrar, samt främja fot- och gångresor.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon				23,1 %		85 %	86 %	Halvår 1 2019

Nämndmål:

I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har tillgång till utemiljöer utan konflikter mellan gång- och cykelbanor. Det är tryggt, enkelt och säkert att gå och cykla i stadsdelsnämndområdets utemiljöer
- har lätt att röra sig inom och mellan stadsdelar och uppmuntras till lek, rörelse och integration mellan bostadsområden.

Övrigt

- planering av stadsmiljön utgår från ett jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar
- förvaltningens verksamheter väljer drivmedel och fordon som ger lägre luftföroreningar.

Förväntat resultat

Andelen miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon är minst 85 %.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För bättre tillgänglighetsanpassning av snöröjningen undersöker förvaltningen möjligheten till bättre samordning av snöröjningen med Trafikkontoret.	2019-01-01	2019-12-31	
 Förvaltningen deltar i genomförandet av stadens gångplan.	2019-01-01	2019-12-31	
 I arbetet med att skapa fullvärdiga cykelpendlingsstråk bistår förvaltningen trafikförvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
 Med utgångspunkt i översiktsplanens strategiska samband inleds arbetet med att koppla samman stadsdelar och stadsdelsområden genom att utveckla en "grön väg" i parkmiljö.	2019-01-01	2019-12-31	
 Vid stadsmiljöinvesteringar utgår förvaltningen från ett	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
jämställdhetsperspektiv med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att verksamheterna fortsatt utveckla besökarnas delaktighet. Fritidsverksamheten fortsätter arbetet med att besökarna i större grad skall vara med och planera, delta vid genomförande, samt utvärdera aktiviteter. Alla verksamheterna har en styrelsegrupp som utgörs av ungdomar och barn ur besöksgruppen. Under året planeras att göra unga, som besöker fritidsverksamheten, mer delaktiga i framtagandet av lokala verksamhetsplaner.

Arbete med att tillgängliggöra spontana idrottsplatser i stadsdelsnämndområdets utemiljöer har löpt under första tertiet med fokus på framtagande av programhandlingar för Bredängs spontanidrottsplats. Slutgiltiga programhandlingar planeras att färdigställas i slutet av våren och byggnation påbörjas under hösten. Samtidigt har förvaltningen inlett utredning av samverkansmöjligheter med andra förvaltningar och aktörer för att kunna erbjuda aktiviteter i våra spontana idrottsplatser med syfte att öka aktiviteten på platserna.

Goda exempel

Fritidsverksamhet under sportlovet

Under sportlovet hade Fryshuset i samverkan med bland annat 127-festivalen verksamhet varje eftermiddag riktad till en yngre målgrupp i Skärholmens centrum. Bland aktiviteterna som erbjöds fanns bland annat ansiktsmålning och karaoke. Det anordnades aktiviteter för den äldre målgruppen bland annat i form av klättring, dodgeball och besök på VR-center.

Fritidsverksamhet under påsklovet

Under påsklovet hade Fryshuset aktiviteter i form av Lovely Days som handlar om att unga ska få möjlighet att uppleva nya aktiviteter. I Bredäng genomfördes aktivitetsfestivalen Street Pep som är ett mobilt aktivitetscenter där unga får möjlighet att prova exempelvis capoeira, smykestillverkning och animationsworkshops genomfördes.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv							-	2019
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progn s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Eftersom mätmetod för indikatorn är stockholmsenkäten och denna kommer genomföras nästa gång under 2020 har inte förvaltningen satt något årsmål. Det är därför inte möjligt att göra någon prognos.								
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter						74 %	74 %	2019
  Andelen ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter						75 %	75 %	2019

Nämndmål:

I Skärholmen finns ett modernt och attraktivt utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn och unga

- har tillgång till ett modernt och attraktivt utbud av kultur i förskolor, öppna förskolor, parklekar och fritidsverksamheter
- har tillgång till parklekar som erbjuder pedagogiska, lekfulla miljöer med ett rikt kulturutbud
- har en meningsfull fritid och tillgång till öppna mötesplatser där alla känner sig välkomna
- har god kunskap om hur de kan påverka den fritidsverksamhet som erbjuds
- har lätt att använda spontanidrottsplatser där ett jämställt och jämlikt idrottande kan utövas
- får prova på olika former av idrott och uppmuntras till fysisk aktivitet
- får stöd i sina studier genom studiehjälp på fritidsverksamheten i samverkan med civilsamhället
- introduceras för musikupplevelser och instrument genom musiksatsningen El-sistema
- som är nyanlända får stöd i att hitta fritidsaktiviteter med målet att skapa kontaktnät och bli inkluderade i samhället
- har tillgång till roliga och meningsfulla lovaktiviteter där 127-festivalen innehåller hälsofrämjande och kostnadsfria aktiviteter med respektfulla möten, goda förebilder samt arbetsmöjligheter
- som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter blir bemötta med respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt

- socialtjänsten har ett aktivt uppsökande och förebyggande arbete i samarbete med fritidsverksamheten
- fritidsverksamheten får inspiration och kunskapsutbyte genom samarbeten med föreningslivet och fritidsverksamheter i andra stadsdelsnämndsområden
- fritidsverksamhetens arbete med att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för barn och

unga tar sin grund i de fokusområden som finns i stadens olika program för jämställdhet, tillgänglighet och delaktighet, barnets rättigheter och HBTQ-frågor

• invånarna har tillgång till ett levande kultur- och föreningsliv som speglar den mångfald som finns i stadsdelsnämndsområdet och möter behovet också hos äldre och personer med funktionsnedsättning. Det sker bland annat genom att verka för bättre tillgång till samlingslokaler samt genom föreningsbidrag.

Förväntat resultat

Minst 74 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter.

Minst 75 % av ungdomar (10-17 år) upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter

Minst 83 % av vårdnadshavarna upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud

Minst 85 % av besökarna av fritidsverksamheten känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds

Minst 85 % av besökarna i förvaltningens aktivitetscenter för äldre är nöjda med utbudet av aktiviteter

Analys

Uppnådda resultat

Andelen nyttjade teaterbesök förmedlade till förskolorna genom kultursekreteraren

Inom förskolorna har andelen nyttjande teaterbesök ökat under våren. En förklaring till ökningen är kultursekreterarens nya arbetssätt med att, en vecka innan besöket, skicka ut en påminnelse till förskolorna.

Andelen besökare, barn och vuxna, som är nöjda med parklekarnas verksamhet

Den mätning som är gjord under våren visar att samtliga av de tillfrågade besökarna av parklekarna är nöjda med verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Andel besökare i fritidsverksamheten som känner till hur de kan vara med och påverka vilka aktiviteter som erbjuds				95		85 %		2019
● ♀ Andel besökare i förvaltningens aktivitetscenter för äldre som är nöjda med utbudet av aktiviteter				76 %		85 %		2019
● ♀ Andel besökare, barn och vuxna, som är nöjda med parklekarnas verksamhet	100 %			86,18 %	90 %	90 %		Tertial 1 2019
● ♀ Andel invånare som anser att det finns goda möjligheter till spontanidrott, som tex				86,87 %		81 %		2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
motionsspår, bollplaner och öppna parkytor								
● ♀ Andel nyttjade teaterbesök förmedlade genom kultursekreteraren (kulanpremien)	85,93 %	71 %	93 %	74,14 %		80 %		2019
● ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan får ta del av olika sorters kulturutbud				77 %		83 %		2019
● ♀ Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama).				85 %		88 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ 127-festivalen genomförs i samarbete med föreningslivet och genom ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med JKS-basket.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Arbetet med att utveckla möjligheterna till spontanidrott, i samband med utveckling eller upprustning av parker och naturområden, fortsätter.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Det lokala kulturarbetet utvecklas med kultursekreteraren som samordnande funktion.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Fritidsverksamheten arbetar för ett utvecklat jämställdhetsarbete och att unga HBTQ-personer känner sig välkomna till fritidsverksamheten.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Fritidsverksamheten arbetar uppsökande i stadsdelsnämndsområdet med syfte att öka kunskapen bland unga om vad som erbjuds inom fritidsverksamheten och genom föreningslivet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Fritidsverksamheten erbjuder flickor och pojkar med funktionsnedsättning aktiviteter.	2015-01-01	2019-12-31	
▶ För invånare i stadsdelsnämndsområdet och medarbetare i förvaltningen genomförs aktivitetsveckan "Skärholmens hjärta" med fokus på hälsa, kost och motion för både hjärna och hjärta.	2019-01-01	2019-10-31	
▶ Förskolorna samarbetar regelbundet med rytmikpedagog.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen ser över möjligheterna till att skapa en äldre festival.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen ska under året utveckla samverkan med lokala fastighetsägare i syfte att tillgängliggöra fler samlingslokaler för civilsamhället i stadsdelsnämndsområdet, i samband med nya bostadsprojekt eller, där så är möjligt, i befintliga fastigheter	2019-01-01	2019-12-31	
▶ I syfte att fördela makt och inflytande lika arbetar fritidsverksamheten för att samtliga styrelsegrupper har jämn fördelning av flickor och pojkar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Insatser görs för att fler flickor och pojkar ska delta på sommarkollo.	2018-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
🟢 LSS-verksamheterna i förvaltningens egen regi erbjuder brukarna meningsfulla fritidsaktiviteter.	2019-01-01	2019-12-31	
🟢 Samtliga mötesplatser, parklekar och träffpunkter inom stadsdelsnämndsområdet erbjuder professionella kulturupplevelser för sina besökare.	2017-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

🟢 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att arbetet på området kunnat fortlöpa utan avvikelser.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning utifrån att arbetet med att förbättra hanteringen av avfall både i stadsdelsnämndområdets utemiljöer och i förvaltningens verksamheter har fortgått under 2019. Gällande avfallshantering i utemiljöer har förvaltningen fortsatt arbeta med prioriteringen av tömning av papperskorgar i stadsmiljöverksamheten. Planering för kompletterande städinsatser under sommartiden inletts. Förvaltningen har också fortsatt arbetet kring nedskräpning med fokus på information och pedagogiska åtgärder genom lanseringen av boken *Tolli och kampen mot sopmonstret*. Lanseringen skedde i Bredängs bibliotek den 23 april i och med skräpplockardagarna som anordnas av Håll Sverige rent. Boken har distribuerats till samtliga förskolor som använder den för att öka barnens medvetenhet om nedskräpning.

Förvaltningen har utökat lokalinnehavet vilket sannolikt kommer att medföra ökad energikonsumtion. Målet för inköpt energi kommer därför vara svårt att uppnå.

Förvaltningen uppnår målet om att samtliga förskolor ska ha genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola. Nivå 2 innebär att verksamheterna tänker till vid nyinköp av exempelvis möbler och leksaker och väljer medvetet kemikaliesmarta alternativ.

Arbetet med att stärka ekologiska värden i stadsdelsnämndområdets utemiljöer har fortlöpt under första tertialen. Bland annat har förvaltningen fortsatt sitt samarbete med miljöförvaltningen kring planering av åtgärder för att öka den biologiska mångfalden i Sätterskogens naturreservat genom bland annat regelbundna avstämmningar. Förvaltningen jobbar också med en löpande uppdatering av miljöförvaltningens databas för miljöövervakning.

En KF-indikator har tillkommit för verksamhetsområdesmålet; "Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling".

Gott exempel

Förvaltningen har tilldelats Pingvinpriset

Förvaltningen fick stadens Pingvinpris i maj 2019 för sitt arbete med nygamla metoder för omvandling av gräsmattor till slåtterängar vilket gynnar den biologiska mångfalden. Åtgärderna främjar att arterna som är knutna till ängs- och betesmark återuppstår. De örtrika

ängarna bidrar dessutom till att öka de rekreativa värdena i stadsdelen samt att lagra vatten vid skyfall och ge svalka vid värmeböljor.

Utvinningen av slåttermark påbörjades 2014 och genomförs nu i 15 hektar ängsmark inom Sätterskogens naturreservat. Arbetet planeras fortsätta med restaurering av 0,3 hektar ängsmark vid kulturmiljöerna kring Skärholmens gård, Arboga kök och Tusculum.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola				100 %		100 %	75%	2019
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100%	2019
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling						60 %	60 %	2019
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				42,36		47 %	50%	2019
  Köpt energi (GWh)						1,35 GWh	1735 GWh	2019
Analys Andelen köpt el hittills för år 2019 uppgår till 0,38 GWh vilket är lägre än årsmålet. Detta leder till att utfallet för indikatorn bedöms som grön. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att effektivisera lokalbeståndet och energieffektiviserande åtgärder, och vid ny- och ombyggnationer eftersträvas ur driftsynpunkt energisnåla lokaler. Förvaltningen bedömer dock att målet för köpt energi blir svårt att nå då lokalbeståndet förväntas bli större.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och berörda bolag utreda om flytande papperskorgar i anslutning till stadens strandbad kan förbättra den lokala stadsmiljön och minska plasten i stadens vattendrag	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter samt Skärholmens parker och stränder är ekologiskt hållbara

 Uppfylls helt

Beskrivning

Flickor, pojkar, kvinnor och män

- har lätt att utnyttja grönskan och vattnet genom att Sätterskogens naturreservat är tillgängligt
- har tillgång till mångfunktionella parker, bad och andra utemiljöer med stärkta ekologiska värden
- som möter förvaltningens verksamheter erbjuds måltider som är näringsrika, klimatsmarta, närodlade och aptitliga samt i allt större grad ekologiska måltider som är tillagad så nära verksamheten som möjligt.

Förvaltningens

- klimatpåverkan minskar
- matsvinn minskar
- förskoleverksamheter är kemikaliefria och barnen äger kunskap hur de själva kan medverka i arbetet för en hållbar framtid.

Förväntat resultat

100 % av förskolorna har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.

Minst 47 % av det totala värdet av inköpta måltider och livsmedel i staden i kronor är ekologiska.

Förvaltningen köper högst 1,35 GWh per år.

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen uppnår målet om att samtliga förskolor, där det är möjligt, sorterar matavfall för biologisk behandling.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året.				5,32 %		5 %		2019
 Andel måttillfällen av strandbadens vatten som visar på bra vattenkvalitet				91,3 %		95 %		2019
 Andelen förskolor som, där det är möjligt, sorterar matavfall för biologisk behandling				73 %		100 %		2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med sortering av matavfall och förbättring av källsortering fortsätter. Egna verksamheter utreder och genomför åtgärder för att minska uppkomsten av avfall och öka möjligheterna för	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
återanvändning och material- eller energiåtervinning.			
▶ Eventuella brister i vattenkvaliteten vid områdets strandbad utreds i samverkan med miljöförvaltningen och åtgärder för förbättrad vattenkvalitet genomförs.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Fem förskolor ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling".	2017-01-01	2019-12-31	
▶ För att stärka den biologiska mångfalden i Sättra naturreservat samverkar förvaltningen med berörda facknämnder.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förskolorna använder sig av förvaltningens skräpplockarbok för att öka medvetenheten kring nedskräpning.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Förvaltningen ansöker om medel för att säkerställa en fortsatt ändamålsenlig skötsel av Sättraskogens naturreservat.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Klimatinvesteringsmedel söks för utredning av möjliga insatser, som exempelvis trädplantering, för förbättrat ekosystem samt förebyggande åtgärder mot skyfall och värmeböljor.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Med stöd från projektet "Effektivare miljöövervakning av stadens natur" utvecklas mätningen och uppföljningen av utfört arbete med ekologiska förstärkningsåtgärder.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Möjligheterna för omhändertagandet av dagvatten utreds vid upprustning eller utveckling av områdets parker.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Rutiner tas fram för att ha kontroll på vilket farligt avfall som uppstår inom den egna verksamheten och förvissa sig om att egen hantering, borttransport och omhändertagande sker på ett korrekt sätt.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Verksamheter inom förvaltningen med tillagningskök sorterar där så är möjligt ut matavfall för biologisk behandling.	2017-01-01	2019-12-31	
▶ Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare prioriterar att ta bort byggmaterial som innehåller skadliga kemikalier.	2016-04-28	2019-12-31	
▶ Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare projekterar utifrån krav på motsvarande Miljöbyggnad. Förvaltningen beaktar att förskolegårdar är stora och attraktivt utformade med naturmaterial och en bättre fördelning mellan gröna- och hårdgjorda ytor för att utgöra en inbjudande miljö för pedagogik, vistelse och lek.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Vid upprustning av Sättradalsparken planerar förvaltningen för mångfunktionalitet och att stärka de ekologiska värdena, i enlighet med översiktsplanen.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att båda verksamhetsområdesmål kommer att uppnås och därmed bidrar till att uppfylla inriktningsmålet. Totalt bedöms alla tre nämndmål uppfyllas. Arbetet med samtliga 35 KF- eller nämndaktiviteter bedöms pågå enligt plan och årsmålet för 14 av 19 KF- eller nämndindikatorer bedöms uppnås. Förvaltningen redovisar för flertalet goda exempel.

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans. Som ett led i det kontinuerliga arbetet mot en högre kostnadseffektivitet har förvaltningen påbörjat arbetet med en ekonomisk analys över den framtida kostnadsutvecklingen för befintliga och planerade hyresavtal för lokaler. Förvaltningen arbetar också regelbundet för att minska antalet direktupphandlingar, att

förstärka uppföljningen av direktupphandlingar och avtal, samt att identifiera nya områden där en gemensam upphandling bör ske.

Förvaltningen fortsätter också sitt arbete med att öka graden av digitalisering i förvaltningens verksamheter. Under våren har fokus för arbetet legat på att inspirera medarbetarna och att förankra i alla delar av organisationen att en omställning till digital teknik är nödvändig. Vidare planerar förvaltningen att låta utvalda enheter identifiera minst en arbetsprocess som kan digitaliseras vilket sedan kommer att genomföras som pilotprojekt. Slutligen har förvaltningen startat en innovation- och digitaliseringsgrupp vars uppdrag bland annat är att ta fram en tydlig strategi för arbetet på området samt att stötta förvaltningens verksamheter i genomförandet av denna.

Årets resultat från medarbetarenkäten visar att förvaltningen har högst AMI-index bland stadsdelarna. Förvaltningen bedömer att årsmålen för sjukfrånvaron kommer att uppnås. Bedömningen grundas på omfattande analyser och de aktiviteter som planeras under året i syfte att minska sjukfrånvaron, förbättra medarbetarnas arbetsmiljö samt säkerställa en innovativ verksamhetsutveckling till gagn för invånarna i stadsdelen.

Som goda exempel för kan nämnas följande tre exempel chefstraineeprogrammet som genomförs för LSS-chefer i syfte att underlätta rekryteringen av nya chefer, kompetensförsörjningsinsatsen "Ledarskap i förändring" som syftar till att rusta förvaltningens chefer i att hantera förändringar, karriärutvecklingsprogrammet "Horisont" som syftar till att utveckla medarbetarskapet och samtidigt bidra till personlig utveckling för ett antal utvalda medarbetare från samtliga verksamhetsområden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås. Bedömningen görs utifrån att KF-indikatorerna bedöms uppnås.

Mot bakgrund av bland annat minskat skatteunderlag, förväntad sämre konjunktur och en ökande andel av äldre befolkning kommer förvaltningen inleda ett arbete inom kort med målet att minska kostnader och öka intäkter i syfte att möta en stramare budgettilldelning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	100 %			99,8 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
● Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar	100 %			99,7 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
● Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

Nämndens budget är i balans

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen

- har ekonomi är i balans och fokus ligger på kärnverksamheten. Verksamheterna är kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer
- genomför investeringar som präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv
- har en god prognossäkerhet.

Förväntat resultat

Nämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 % efter resultatöverföringar

Nämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 % mellan tertialrapport 2 och bokslut

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål uppfylls helt utifrån att flera olika arbetssätt initierats för att öka kostnadseffektiviteten bland vilka arbetet mot en ökad grad av digitalisering är ett prioriterat område där förvaltningen också kan redovisa för goda exempel. Vidare visar resultatet från medarbetarundersökning att förvaltningen har högst AMI-index bland stadsdelarna och att förvaltningens resultatet ligger högre än stadens genomsnitt inom samtliga åtta områden i stadens personalpolicy. Förvaltningen bedömer också att årsmålen för sjukfrånvaron kommer att uppnås.

Ett arbete har påbörjats med att göra en ekonomisk analys över den framtida kostnadsutvecklingen för befintliga och planerade hyresavtal för lokaler. Förvaltningshuset på Bodholmsplan 2 har sagts upp av hyresvärden för villkorsändring. Omförhandlingen av hyresavtalet pågår och kommer att redovisas till nämnden i ett tjänsteutlåtande.

För att minska antalet direktupphandlingar arbetar förvaltningen regelbundet för att förstärka uppföljningen av direktupphandlingar och avtal samt med att identifiera nya områden där en upphandling bör ske. I enlighet med förvaltningens förslag har nya riktlinjer för användning av direktupphandlingar beslutats av nämnden.

En upphandling av förvaltningens fritidsverksamhet är pågående. Upphandlingar av lokalvårdstjänster och vinterväghållning planeras att annonseras under sommar och höst. I förvaltningens upphandlingar ställs alltid krav i enlighet med Stadens program för inköp och

upphandling, bland annat krav gällande sysselsättningsfrämjande åtgärder och för varje nytt upphandlat avtal ska plan för avtalsuppföljning tas fram.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att öka graden av digitalisering i förvaltningens verksamheter. Under våren har fokus för arbetet legat på att inspirera medarbetarna och att förankra i alla delar av organisationen att en omställning till digital teknik är nödvändig. Förvaltningens chefer har i en workshop arbetat med begreppet AI och hur det skulle kunna vara till hjälp inom förvaltningens verksamheter. Tillsammans formulerade cheferna en vision för området men skissade också på prototyper på innovationer som skulle kunna hjälpa förvaltningen i framtiden. Arbetet har fortsatt i förvaltningens avdelningsledningsgrupper som har fått konkretisera vilka utmaningar som väntar deras verksamheter och hur dessa utmaningar skulle kunna lösas med hjälp av digital teknik.

Vidare planerar förvaltningen att låta utvalda enheter identifiera minst en arbetsprocess som kan digitaliseras vilket sedan kommer att genomföras som pilotprojekt. Slutligen har förvaltningen startat en innovation- och digitaliseringsgrupp vars medlemmar representerar förvaltningens olika verksamheter och yrkeskategorier. Innovations- och digitaliseringsgruppens uppdrag är bland annat att ta fram en tydlig strategi för arbetet på området samt att stötta förvaltningens verksamheter i genomförandet av denna.

Resultatet för AMI-index är oförändrat jämfört med föregående år. Trots detta positiva resultat uppnås ej målet för AMI-index, då resultatet hamnar en indexenhet under målet. Förvaltningen hade den näst högsta svarsfrekvensen i enkäten med 86 % svarande. Samtliga tre delindex som inryms i indexvärdet, det vill säga motivation, styrning och ledarskap ligger över genomsnittet för resultaten i staden, vilket indikerar att satsningar inom ledarskap och motivationshöjande åtgärder gett resultat. Detta gäller i synnerhet resultatet på styrningsindex som ligger 5 indexenheter högre än stadens genomsnitt, och kan tolkas så att förvaltningens systematiska satsning på resultatbaserad styrning gett effekter.

Alla chefer i förvaltningen har erbjudits en fördjupad rehabiliteringsutbildning i syfte att uppnå målet om en minskad sjukfrånvaro och främja en god arbetsmiljö.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med en treårig hälsostrategi där syftet är att öka hälsan och förbättra arbetsmiljön. En systematisk uppföljningsrutin fortlöper med samtliga chefer i förvaltningen i syfte att analysera orsaker till sjukfrånvaron som ska leda till aktiva åtgärder för en minskad sjukfrånvaro.

Under året har arbetet med att ta fram gemensamma värdeord avslutats. Värdeorden Engagemang, Samarbete, Mod och Mångfald kommer att utgöra en viktig grund för det fortsatta värdegrundsarbetet. Implementeringen av värdegrunden fortsätter med en utlyst bildtävling där samtliga enheter deltagit. Arbetet kommer att fortsätta under året.

Förvaltningens hälsofrämjande satsning i form av "Personalstöd" tycks ha fyllt ett behov bland medarbetarna, och sannolikt gett en positiv hälsoeffekt, liksom ett förbättrat arbetsgivarvarumärke. Förvaltningen har därför valt att förlänga avtalet till årsskiftet. Det är en möjlighet för alla medarbetare att kunna ringa förvaltningens krisstödsleverantör och helt anonymt och kostnadsfritt få psykologstöd men också möjlighet till familjejuridisk rådgivning.

Förvaltningen har en hög ambitionsnivå vad gäller medarbetarnas kompetens inom genus, normkritik, antirasistiska perspektiv och HBTQ-frågor. Under föregående år erbjöds alla

enheter och arbetsgrupper att delta i en diplomutbildning i HBTQ-frågor och vid årets slut hade en tredjedel av alla enheter genomfört utbildning. Förvaltningen fortsätter att satsa på kompetenshöjande utbildningsaktiviteter inom HBTQ och har fått medel för att investera i sådana aktiviteter.

Uppnådda resultat

Förvaltningen når målen för sjukfrånvaron under första tertialen.

Delvis uppnådda resultat

Förvaltningen når delvis målet för AMI index då resultatet är oförändrat jämfört med föregående år. Förvaltningen fortsätter att arbeta systematiskt med arbetsmiljöförbättrande och kompetenshöjande åtgärder.

Ej uppnådda resultat

Förvaltning når inte målet om 100 % jämställdhetsanalyser i egenupprättade tjänsteutlåtanden. Utfallet för tertial 1 är 80 %. I början av året genomfördes en workshop med fokus på jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. Deltagarna på workshopen var en stor del av de handläggare som skriver förvaltningens tjänsteutlåtanden. I samband med detta fick även alla handläggare en uppdaterad checklista för jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. För att säkerställa att alla relevanta tjänsteutlåtanden innehåller en jämställdhetsanalys har förvaltningen i samband med införandet av e-dok genomfört en förändring i processen för granskning av tjänsteutlåtanden.

Goda exempel*Planering för Innovations- och Digitaliseringsmässan (INDI-mässan)*

Förvaltningen kommer den 27 november anordna en mässan med temat innovation och digitalisering till vilken samtliga medarbetare i förvaltningen kommer att bjudas in. Programmet för mässan är under framtagande men kommer att utgöras av en blandning av goda exempel på digitalisering och innovation från förvaltningens egna verksamheter, samt inspirationsföreläsningar och workshops.

Stadens idésluss och test av VR-teknik

Förvaltningens verksamheter i egen regi inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorgen fortsätter sitt deltagande i Stockholms stads idésluss med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik. På flera av förvaltningens LSS-bostäder har man bland annat använt VR-glasögon för att öka utbudet av individuellt anpassade aktiviteter för de boende.

Medborgarkontoret 2.0 ger ökad egenmakt för medborgarkontorets besökare

Projektet Medborgarkontoret 2.0, med medel från en förstudie från Stockholm smart stad, har under våren gått in i en ny fas där ett antal utvecklingsidéer som identifierades under förstudien har prioriterats och ska börja testas. Målet med projektet är att underlätta för medborgarkontorets besökare att nå egenmakt genom att besökarna själva ska kunna hantera sina ärenden på medborgarkontoret med stöd av digitala verktyg.

Utbildning i rehabilitering

Förvaltningen har i samarbete med angränsade stadsdelsförvaltningar skapat utbildningstillfällen i rehabilitering för förvaltningens chefer och som ska bidra till att minska långtidssjukfrånvaron.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	82	85	82	82		83	82	2019
Analys Årets resultat från medarbetarenkäten visar att förvaltningen har högst AMI-index bland stadsdelarna och den näst högsta svarsfrekvensen. Trots detta positiva resultat uppnås ej målet för AMI-index, då resultatet hamnar en indexenhet under målet. Samtliga tre delindex som inryms i indexvärdet, d v s motivation, styrning och ledarskap ligger över genomsnittet för resultaten i staden, vilket indikerar att satsningar inom ledarskap och motivationshöjande åtgärder gett resultat. Detta gäller i synnerhet resultatet på styrningsindex som ligger 5 procentenheter högre än stadens genomsnitt, och kan tolkas så att förvaltningens systematiska satsning på resultatbaserad styrning gett effekter. AMI för män ligger tre enheter högre än kvinnornas, vilket kan hänga samman med att männen har en något mera positiv syn på ledarskapet jämfört med kvinnorna. Åtgärdsplan Förvaltningen hoppas på att det fortsatta arbetet med arbetsmiljöförbättringar och kompetenshöjande åtgärder ska ge positiva resultat vid nästa mätning.								
  Andel elektroniska inköp	80 %			76 %	76 %	76 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	80 %				90 %	100 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
Analys I början av året genomfördes en workshop med fokus på jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. I samband med detta fick även alla handläggare en checklista för jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. Trots detta kan förvaltningen konstatera att årsmålet om 100 % jämställdhetsanalyser i andel upprättade och relevanta ärenden inte kommer att nås. Åtgärdsplan I samband med införandet av e-dok genomför förvaltningen en förändring i processen för granskning av tjänsteutlåtanden för att säkerställa att jämställdhetsanalyser finns i alla upprättade och relevanta ärenden för resten av året.								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram				100 %		100 %	87%	2019
  Index Bra arbetsgivare				83		84	85	2019
Analys Resultat kommer senare i år och redovisas i T2.								
  Sjukfrånvaro ♀	7,5 %	5,5 %	7,9 %	7,5 %	7,4 %	7,4 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	2,3 %	1,8 %	2,4 %	2,4 %	2,3 %	2,3 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samverkan med socialnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av resursfördelningssystem inom funktionshindersområdet	2019-01-01	2019-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare	2019-01-01	2019-08-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen

- har i alla upphandlingar tydliga kvalitetskrav, såsom exempelvis krav på bemanning och utbildningsnivå. Miljömässiga och sociala krav följs fullt ut
- har verksamheter som är smarta och uppkopplade, en ökad digitalisering och användandet av ny teknik som effektiviserar och utvecklar verksamheterna
- har implementerat stadens program för upphandling och inköp i förvaltningens verksamheter
- har säkerställt att införandet av kategoristyrning, gemensamma arbetssätt, processer och systemstöd får effekt i organisationen tillsammans med projekt VINST
- har en effektiv och långsiktig lokalförsörjningsprocess och säkerställer stadens kapacitet och förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva och ändamålsenliga lokaler utifrån verksamheternas behov. Varje ny införhyrning ska bygga på fördjupad utredning och analys kring demografi, ekonomi och verksamhetsbehov.
- har en långsiktig underhållsplanering som ska ge ett rättvisande budgetunderlag.

Förväntat resultat

Andel elektroniska inköp uppgår till minst 76 %

Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen ska bedriva en aktiv och långsiktig lokalförsörjning för att säkerställa att verksamheterna har ekonomiskt effektiva och ändamålsenliga lokaler.	2019-02-05	2019-12-31	
▶ Förvaltningens lokalförsörjningsprocess ska ses över och checklistor ska tas fram i samverkan med verksamheterna.	2019-01-14	2019-12-31	
▶ Handlingsplan för supportfrågor	2019-02-07	2019-12-31	
▶ IT-årshjul	2019-02-07	2019-12-31	
▶ Omförhandling av hyresavtalet för förvaltningskontoret, Bodholmsplan 2.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Omvärldsbevakning av IT-frågor	2019-02-07	2019-12-31	
▶ Rutin för eTjänstekort i GSIT 2.0	2019-02-07	2019-12-31	
▶ Samverka med externa aktörer i innovations- och digitaliseringsfrågor.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Sänka IT-kostnader	2019-02-07	2019-12-31	

Nämndmål:

Skärholmen stadsdelsförvaltning är ett föredöme som arbetsgivare där chefer och medarbetare tar ett gemensamt ansvar för verksamhetens bästa

● Uppfylls helt

Beskrivning

Medarbetare och chefer

- utgår från värdegrunden som kärnan i verksamheten och de fyra värdeorden engagemang, mångfald, samarbete och mod är vägledande i beslut och agerande
- har en god arbetsmiljö och goda och trygga anställnings- och arbetsvillkor
- arbetar i en organisation med välfungerande team och ett modernt ledarskap baserat på tillit och ett inkluderande förhållningssätt
- ges rätt förutsättningar att utvecklas utifrån verksamhetens behov
- tar ett aktivt ansvar för sitt medarbetarskap respektive chefskap och bidrar därmed till verksamhetsutvecklingen och till en god gemensam arbetsmiljö
- har god kännedom om verksamhetens mål
- har rätt kompetens utifrån verksamhetens behov och utmaningar på kort och lång sikt
- är engagerade och ges förutsättningar att omsätta goda idéer i konkreta verksamhetsförbättringar, till exempel utvecklandet av digitala verktyg
- har utvecklade samsarbetsytor och nätverk både inom förvaltningen och i övriga staden samt med externa organisationer
- har goda kunskaper i svenska språket
- kan hantera verksamheternas digitala stödsystem
- känner till rutinen för anmälan och hantering av kränkande särbehandling, repressalier och diskriminering
- bemöter varandra med ömsesidig respekt och det förekommer ingen diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Övrigt

- förvaltningen är en attraktiv arbetsplats där sjuktagen är låga
- förvaltningen ökar takten i arbetet med att göra heltid till norm vid nyanställning och erbjuda ofrivilligt deltidsarbete heltid. Användningen av allmän visstidsanställning (AVA) och andra former av otrygga anställningar minimeras och används endast på sakliga grunder
- medarbetarna upplever att chefen är tillgänglig när de behöver stöd
- orsakerna till hög personalförändring eller hög sjukfrånvaro är kända och hanteras såväl kortsiktigt som långsiktigt
- insatser görs för att anställa personer med funktionsnedsättning på alla nivåer, inklusive ledningsnivå
- jämställdhetsanalyser görs i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm.

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron minskar och uppgår till max 7,4 %

Aktivt medskapandeindex uppgår till minst 83 %

Minst 85 % av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare

Andelen tillsvidareanställda är minst 86 %

Antalet ofrivilligt deltidsanställda till högst 45 st

Analys

Uppnådda resultat

Förvaltningen har uppnått årsmålen för andel medarbetare som upplever att de prövar nya arbetssätt för att utveckla verksamheten. Förvaltningen har i första tertialen uppnått årsmålen för den långa och medellånga sjukfrånvaron.

Delvis uppnådda resultat

Förvaltningen har delvis uppnått resultatet för andel medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål samt andel medarbetare som ser fram emot att gå till arbetet.

Ej uppnådda resultat

Personalomsättningen inom socialtjänstens enheter uppnår inte årsmålet men prognosen är att omsättningen minskas under året.

Goda exempel

Ledartraineeprogram

Omvärldsbevakningen pekar på att den kommunala sektorn generellt har svårt att rekrytera chefer och i synnerhet chefer med erfarenhet av såväl ledarskap som erfarenhet av kommunal verksamhet. Förvaltningen har därför initierat ett introduktionsprogram för nya chefer inom LSS och daglig verksamhet där kompetenskravet på cheferfarenhet har sänkts och istället förstärkts med utökat stöd genom mentorstöd och en ettårig individuell utvecklingsplan. Förvaltningen har mycket stora förhoppningar att programmet blir lyckosamt och att strategin kan tillämpas inom alla verksamheter där behov av ledarförsörjning uppstår.

Leda i förändring

Förvaltningen kommer särskilt fokusera på att höja kompetensen i "Ledarskap i förändring" (Change Management). Generellt kommer vår omvärld de närmaste åren att präglas av en hög förändrings- och innovationstakt inom exempelvis demografi, teknik och värderingar. Förvaltningen behöver rusta våra chefer i att hantera förändringar då förändringsledning i stora delar är en ledningsfråga.

Karriärutvecklingsprogrammet "Horisont"

Förvaltningens syfte med satsningen "Horisont" är att utveckla medarbetarskapet och samtidigt bidra till personlig utveckling för ett antal utvalda medarbetare från samtliga verksamhetsområden. Det unika i satsningen är att merparten av deltagarna har roller som innefattar dagliga brukarkontakter, vilket förväntas skapa goda möjligheter till verksamhetsutveckling sett utifrån ett brukarperspektiv. Programmet omfattar exempelvis följande områden; Kommunikation, grupputveckling och personlig handlingsplan.

Minska antalet ofrivilligt deltidsanställda

En styrgrupp är tillsatt för vidare arbete av deltid till heltidsfrågan. Styrgruppen består av stadsdelsdirektör, chefer från avdelning för omsorg av äldre och funktionsnedsatta samt psykiatri, fackliga representanter och HR.

Anställa personer med funktionsnedsättning

En pågående aktivitet under året är att öka möjligheten för att anställa personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen har under året hittills skapat möjlighet att anställa en person.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel av förvaltningens medarbetare inom socialtjänstens verksamheter som har kännedom om stadens handlingsplan för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare						85 %		2019
● ♀ Andel långtidssjukfrånvaro	3,6 %	2,6 %	3,9 %		3,6 %	3,6 %		Tertial 1 2019
● ♀ Andel medarbetare med tillsvidareanställning				89 %		86 %		2019
◆ ♀ Andel medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål (Nivå 4-5)	89 %	89 %	90 %	92 %		92 %		2019
Analys Frågan ingår som en del av styrningsindex och resultatet ligger betydligt högre jämfört med stadens snitt. Årets utfall på frågan är 89 jämfört med stadens som är 85. Denna fråga får näst högst resultat av Skärholmens medarbetare.								
Åtgärdsplan I syfte att öka andelen medarbetare som är insatta i enhetens mål kommer alla enheter arbeta med resultatet av medarbetarundersökningen vid APT och vid gemensamma planeringsdagar.								
◆ ♀ Andel medarbetare som ser framemot att gå till arbetet (Nivå 4-5)	77 %	81 %	76 %	79 %		79 %		2019
Analys Resultatet har sjunkit med två procentenheter men är fortfarande högre än stadens genomsnitt.								
Åtgärdsplan Förhoppningen är att arbetet med medarbetarenkäten och övrigt arbetsmiljö- och hälsoarbete kommer att ge positiv inverkan vid nästa mätning.								
● ♀ Andel medarbetare som upplever att de prövar nya arbetssätt för att utveckla verksamheten	78 %	77 %	79 %			75 %		2019
● ♀ Andel sjukfrånvaro mellan 15-90 dagar	1,4 %	1,1 %	1,6 %		1,4 %	1,4 %		Tertial 1 2019
● Antal ofrivilligt deltidsanställda						45		2019
◆ Personalomsättning inom socialtjänstens enheter efter implementerad handlingsplan	18,3 %			18,9 %	16 %	15 %		Tertial 1 2019
Analys Förvaltningen ser en minskning gällande personalomsättningen inom socialtjänsten. Det är dock osäkert om förvaltningen kommer att nå årsmålet om att personalomsättningen är maximalt 15 % vid årets slut.								
Åtgärdsplan Under året kommer förvaltningen genomföra ett antal aktiviteter; bland annat kommer ett riktat stöd att ges till verksamheter med hög personalomsättning samt att en frågeenkät kommer att skickas till medarbetare som slutar inom förvaltningen i syfte att kartlägga orsaker till att medarbetare slutar. Arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndsbedömare kommer även att fortsätta och kommer omfatta även de enheter som inte arbetar med myndighetsutövning.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Arbetet med lika rättigheter och möjligheter utvecklas i syfte att motverka diskriminering.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Chefer och medarbetare i förvaltningens verksamheter för stadens invånare arbetar systematiskt med att öka eller bibehålla brukarnöjdhet utifrån verksamhetens resultat i brukarundersökningar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Chefer och skyddsombud inom förvaltningen får utbildning i arbetsmiljö och hälsa.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Den reviderade värdegrunden implementeras inom samtliga verksamhetsområden.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Egen regi-verksamheterna inom områdena funktionsnedsättning, socialpsykiatri och äldreomsorg fortsätter sitt deltagande i Stockholms stads Idésluss med fokus på att utveckla fler digitala arbetssätt och införa välfärdsteknik.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ En digital arbetsmiljöutbildning skapas för att vara tillgänglig för alla medarbetare i Skärholmen stadsdelsförvaltning.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ En frågeenkät skickas till medarbetare som slutar inom förvaltningen i syfte att kartlägga orsaker till att medarbetare slutar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ En styrgrupp tillsätts med stadsdelsdirektören som ordförande i syfte att arbeta med att minska andelen ofrivilligt deltidanställda medarbetare till år 2021.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Ett "chefstraineé" program inrättas enligt pilotsatsning inom verksamhetsområde funktionsnedsättning för att bidra till en långsiktig chefsförsörjning inom förvaltningen.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Ett arbete med kompetensförsörjningen vidareutvecklas och aktiviteter enligt förvaltningens kompetensförsörjningsplan genomförs.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Forum för samarbete och erfarenhetsutbyte skapas inom förvaltningen och med angränsade stadsdelsförvaltningar.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Föreläsningen "Arbetsglädje - ja tack!" erbjuds till flertalet medarbetare inom avdelningen för omsorg om äldre, personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Föreläsningen är en aktivitet i avdelningens arbete för att öka medarbetarnas hälsa och förbättra arbetsmiljön.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förutsättningar skapas för att medarbetarna ska kompetensutvecklas i digitala arbetssätt och användning av digitala verktyg och AI.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen ansöker om medel för att anställda inom äldreomsorgen och hemtjänsten, som har svenska som andraspråk, ges möjlighet att höja den språkliga kompetensen i både tal och skrift.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen arbetar för att anställa personer med funktionsnedsättning på alla nivåer, inklusive ledningsnivå, och utveckla arbetsmarknaden för att öka tillgängligheten. Förvaltningen deltar i projektet "fler vägar in - breddad rekrytering" som enda stadsdelsförvaltning. Projektet ägs av Arbetsmarknadsförvaltningen och syftar till att fler personer med funktionsnedsättning ska anställas.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen fortsätter kompetensutvecklingssatsningen "Läsluft" som primärt riktar sig till förskollärare och bygger på kollegialt lärande med stöd av handledare. Barnsköterna får del av utbildningen från hösten 2019.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Förvaltningen skapar en digital introduktion för nyanställda. Det kommer att ske i samarbete med Älvsjö och Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltningar, en arbetsgrupp är tillsatt.	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningen tar fram en 3-årig hälsostrategi i syfte att öka hälsan och förbättra arbetsmiljön. Fokus kommer att vara på psykisk ohälsa.	2019-01-01	2021-12-31	
▶ Förvaltningens stödfunktioner och ledning prioriterar stöd till verksamheter med hög sjukfrånvaro och/eller hög personallöslighet.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Handlingsplaner skapas för att systematiskt arbeta med att minska antalet AVA-anställningar.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Inom ramen för handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndsbedömare fortsätter förvaltningen att ha månadsvisa avdelningsfika för socialtjänstens medarbetare.	2018-01-01	2019-12-31	
▶ Medarbetare inom socialtjänsten får en gedigen introduktion och rättssäkerhet och likställdhet i myndighetsutövningen säkerställs. Arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndsbedömare fortsätter.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Medarbetare och chefer arbetar vidare med kompetenshöjande aktiviteter inom HBTQ-frågor för att minska risken att invånare och medarbetare utsätts för diskriminering eller kränkande särbehandling.	2019-01-01	2019-12-31	
✓ Medel söks för att skapa förutsättningar för tillämpning av ett modernt ledarskap genom chefsutvecklingsinsats med inriktning "Leda i förändring" (Change management).	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Rutiner för hantering av hot och våld vidareutvecklas i syfte att på ett förebyggande sätt stödja medarbetare som utsätts för hot och våld vid myndighetsutövning.	2019-01-01	2019-12-31	
▶ Utbildningstillfällen skapas för att utveckla och säkerställa att förvaltningens chefer har god kunskap om kompetensbaserad rekrytering och rekryteringsprocessen.	2019-01-01	2019-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Stadsdelsförvaltningen prognostiserar en budget i balans efter budgetjusteringar, prestationsförändringar och resultatörförändringar.

I tabellen nedan redovisas nämndens ekonomi utifrån de verksamhetsrubriker som nämnden tilldelat sin budget.

Verksamhet, netto mnr	Utfall 2018	VP 2019	BJ	Prestationsförändringar	Budget 2019	Utfall 2019 Jan-april	Helårs prognos*	Avvikelse mot budget 2019
Nämnd och administration	39,4	50,0	2,0		52,0	8,2	50,7	1,3
Individ- och familjeomsorg	186,4	178,6			178,6	40,6	189,5	-10,9
varav socialpsykiatri	39,4	38,5			38,5	11,2	38,9	-0,4
varav BoU	90,8	91,0			91,0	36,0	102,0	-11,0
varav Vuxen	31,6	27,3			27,3	8,0	26,8	0,5
Flyktningmottagande	1,3	0,0			0,0	-22,1	-16,5	16,5
Stadsmiljö	12,6	10,8	0,3		11,1	2,7	11,1	0,0

Verksamhet, netto mnkr	Utfall 2018	VP 2019	BJ	Prestationsförändringar	Budget 2019	Utfall 2019 Jan-april	Helårs prognos*	Avvikelse mot budget 2019
avskrivningar	10,3	10,8			10,8	3,7	10,8	0,0
räntor	0,7	0,6			0,6	0,3	0,6	0,0
Förskola	202,5	212,7	1,7		214,4	70,9	214,4	0,0
Äldreomsorg	318,2	317,0	4,9		321,9	110,0	324,3	-2,4
Funktionsnedsättning	294,6	290,1	2,4	-3,0	289,5	97,3	294,0	-4,5
Fritid och kultur	18,8	18,1			18,1	5,4	18,1	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	22,2	16,0			16,0	1,7	16,0	0,0
Ekonomiskt bistånd	101,5	99,2			99,2	31,9	99,2	0,0
varav handläggning	29,5	29,0			29,0	10,0	29,0	0,0
Övrig verksamhet	5,9	0,0			0,0	4,6	0,0	0,0
Summa	1 214,5	1 203,9	11,3	-3,0	1 212,2	355,2	1 212,2	-0,0
Investeringsplan	13,1	13,1	3,9		17,0	-0,3	17,0	0,0
Investeringar	13,1	13,1	3,9	0,0	17,0	-0,3	17,0	0,0

**inkl. prestationsförändringar*

Nämnd- och administration

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 1,3 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader än budgeterat beroende på vakanser.

Individ- och familjeomsorg

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 10,9 mnkr jämfört mot budget. Underskottet återfinns inom verksamheten för Barn- och unga samt inom Socialpsykiatriens beställarenhet och beror på ett högt inflöde av ärenden. Förvaltningen följer noggrant kostnadsutvecklingen för dessa verksamheter.

Socialpsykiatri

För verksamhetsområdet prognosticeras ett underskott om 0,4 mnkr. Underskottet återfinns inom beställarenheten och är hänförligt ett fortsatt högt inflöde av ärenden och lägre stadsbidragsintäkter än förväntat. Verksamheten följer det goda exemplet inom verksamhetsområdet Vuxen missbruk med ett ökat kostnadsmedvetet arbete.

Barn och Unga

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott mot budget om 11,0 mnkr. Underskottet är hänförligt till en ökning av placeringar inom § 12- samt HVB-hem. Som en konsekvens av de ökade placeringarna ökar även kostnader avseende skoltransport för dessa barn. Ett arbete pågår med en noggrann uppföljning av aktiva ärenden inom verksamheten, där samtliga ärenden ska analyseras och eventuella möjligheter till lägre vårdkostnader ses över.

Vuxen missbruk

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 0,5 mnkr. Överskottet är hänförligt till ett aktivt kostnadsmedvetet arbete i enlighet med den åtgärdsplan som introducerades

föregående år samt att det för närvarande inte finns någon placering enligt LVM.

Det är för tillfället långa väntetider för placeringar inom stadens SHIS-lägenheter vilket leder till beslut om alternativa placeringar inom stödboende med höga dygnskostnader.

Flyktingmottagande

För verksamhetsområdet prognostiseras ett överskott om 16,5 mnkr. Överskottet är hänförligt till en ökning av stadsbidrag.

Stadsmiljö

För verksamhetsområdet prognostiseras en budget i balans.

Förskola

För verksamhetsområdet prognostiseras en budget i balans efter resultatöverföring.

Antalet inskrivna barn 2019 beräknas bli högre jämfört med föregående år, då det finns ett ökat tryck i barnomsorgskön. Parallellt med det ökade barnantalet finns det även en lokalutmaning. Till följd av brand, obrukbara lokaler och försenade byggprojekt inom fokus Skärholmen har antalet förskolor de senaste åren blivit färre och den totala kapaciteten av antalet platser är därmed lägre. Förskolan Ekholmsvägen 133 har ännu inte byggts upp efter branden sommaren 2017 samt att förskolan på Sättagårdsvägen just nu är evakuerad till andra förskolor på grund av en vattenskada. Förskolan Odd Fellow som sedan hösten 2018 varit delvis evakuerad till en annan förskola i väntan på att paviljonger blir uppställda och klara för inflytt. På grund av den kraftiga förseningen av paviljongerna kommer Sisab att iordningställa lokalen på Odd Fellow så att den går att använda under en begränsad tid till dess att paviljongerna är på plats. Om allt går enligt plan kommer antalet tillgängliga platser att öka från hösten vilket i sin tur innebär att fler barn kan erbjudas plats.

Förvaltningen följer noggrant inskrivningsgraden inom förskolan. Lokalutnyttjandet är en strategisk fråga som förvaltningen prioriterar och arbetar kontinuerligt med.

Äldreomsorg

För verksamhetsområdet prognostiseras ett underskott om 2,4 mnkr jämfört med budget. Underskottet återfinns inom hemtjänst i egen regi samt Stödverksamhet Äldreomsorg.

För beställarenheten prognostiseras en budget i balans. Prognosen förutsätter dock en åtgärdsplan som syftar till vissa effektiviseringsåtgärder inom verksamhetsområdet. Till följd av ökat antal nya ansökningar fortsätter förvaltningens hemtjänstkostnader att stiga. Detta är en trend som förvaltningen noterat sedan sista halvåret 2018. Beviljade hemtjänsttimmar per brukare ligger strax över stadens genomsnitt. Utvecklingen inom hemtjänsten följs upp noggrant. I syfte med att göra rättssäkra och lika bedömningar av behov arbetar förvaltningen systematiskt med att beräkna tid för hemtjänstinsatser. För att använda förvaltningens resurser på ett effektivt sätt beviljas brukarna de mest kostnadseffektiva insatserna.

Hemtjänst i egen regi prognostiserar ett underskott om 2,0 mnkr. Underskottet är hänförligt till högre personalkostnader än prognostiserade intäkter. Planeringsarbetet är nyckeln till en högre produktivitet. Förvaltningen följer upp produktiviteten noggrant månatligen. Att säkerställa att "kringtiden", såsom sjukfrånvaron, utbildningar, ökande restider mot bakgrund av kunder som beviljas få timmar, etc., inte blir för stor del av totala tiden är en utmaning.

Stödenheterna Äldreomsorg prognostiserar ett underskott om 0,4 mnkr jämfört med budget. Underskottet är hänförligt lägre tilldelat medel än förväntade budgetjustering.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet prognostiserar ett nettounderskott om 4,5 mnkr.

Prestationsförändringar inom verksamhetsområdet innebär att förvaltningen återredovisar 3 miljoner kronor.

Inom beställarenheten prognostiserar ett underskott om 5,3 mnkr. Underskottet kan hänföras främst till insatstyperna personlig assistans enl. LSS, boendeplaceringar utanför LOV samt inom kostnaderna för turbundna resor.

Förvaltningen arbetar kostnadsmedvetet och fokus ligger på omförhandlingar av boendeplaceringar utanför LOV i syfte att nå en budget i balans. Omförhandlingar har gett effekt men ökning av ärenden har bidragit till underskottet.

Fritid och kultur

För verksamhetsområdet prognostiserar en budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärder

För verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar en budget i balans.

Ekonomiskt bistånd

För verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar en budget i balans.

Resultatenheter

Förskolans Resultatenheter (tkr)	Budget (Intäkter) 2019	Brutto (kostnader) 2019	Årets resultat	Resultatfond från 2018	Resultat överföring till 2020
RE1, Bredäng	32 981	33 545	-564	3 294	2 730
RE2, Sättra	33 628	33 628	0	3 053	3 053
RE3, Skärholmen	29 158	31 205	-2 047	1 461	-70
RE4, Skärholmen-Vårberg	37 843	37 843	0	3 252	3 252
RE5, Vårberg	33 402	34 008	-606	3 320	2 714
RE6, Bredäng Södra	25 672	25 372	300	2 350	2 650
Netto	192 684	195 601	-2 917	16 729	14 329

Resultatenheterna prognostiserar ett underskott motsvarande 2,9 mnkr, varav 2,4 mnkr tas från enheternas resultatfond. Resultatenheternas underskott om ca 2 mnkr som är en konsekvens av höga personalkostnader i förhållande till inskrivna barn och en åtgärdsplan är insatt. Resterande underskottet om ca 0,9 mnkr är främst ett resultat av obrukbara lokaler till följd av vatten- och mögelskador. Det totala saldot för resultatfonderna beräknas minska från 16,7 mnkr till 14,3 mnkr.

Investeringar

Förvaltningen har sammanlagt 15,7 mnkr i budget för parkinvesteringar och 1,3 mnkr för investeringar av maskiner och inventarier. I parkinvesteringar ingår medel för större parkinvesteringar, reinvesteringar samt nyckelinvesteringar/mindre parkinvesteringar.

Förvaltningen har driften och skötseln av parkmark i egen regi, något som man är ensam om i staden. Detta innebär att förvaltningen själv ansvarar för inköp och underhåll av maskiner. Förvaltningen bedömer att det finns behov av att förnya maskinparken. En närmare analys av investeringsbudgeten har visat att förvaltningen kommer att behöva ytterligare 1,5 mnkr/ år jämfört med nuvarande sakinvesteringsbudget för att byta ut delar av maskinparken under den kommande treårsperioden. För verksamhetsåret begär nämnden en budgetjustering om 1,5 mnkr.

Som en komplettering till ansökningarna inlämnade vid verksamhetsplanen 2019 och klimatinvesteringsplanen för 2020-2022 förslår förvaltningen nämnden att ansöka om 0,6 mnkr i klimatinvesteringsmedel för följande projekt, som planeras genomföras under andra och tredje tertialen av 2019, byte till LED-belysning i Ängens parklek, utredning av behov av system för växtbäddar/dagvattensåtgärder för nämndens aktivitet "Gröna Vägen" grönstråk och utredning av lokala dagvattensåtgärder i naturmark.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen har inte gjort några försäljningar.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inga stora projekt som inte är investeringar.

Omslutningsförändringar

Förvaltningen begär inga omslutningsförändringar.

Budgetjusteringar

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 0,7 mnkr för "naturresevat". Medel söks för skötsel av Sätreskogens naturresevat. Underlag för åtgärder har tagits fram i samråd med miljöförvaltningen och beskrivs i ett detaljerat program för skötsel av Sätreskogens naturresevat 2016-2020. Under 2019 planeras följande åtgärder:

- naturvårdsåtgärder att utföras inom 9800m² av prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd. Med syfte att möta miljöprogrammets delmål 3.5 Staden ska ha en livskraftig grönstruktur med rik biologisk mångfald och 3.6 Stockholmsarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreatiöns- och naturvärden
- ändamålsenlig slåtter att utföras i resevatets 15 ha ängsmark. Med syfte att möta miljöprogrammets delmål 3.5 Staden ska ha en livskraftig grönstruktur med rik biologisk mångfald och 3.6 Stockholmsarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreatiöns- och naturvärden
- genomförandet av akuta friställningsåtgärder av utpekade jätteekar enligt

miljöförvaltningens prioriteringsstöd

- underhållsarbete av reservatets elljusspår 5 300 m.
- restaurering av 3000 m² ängsmark vid kulturmiljöerna kring Skärholmens gård, Arboga kök och Tusculum.

Förvaltningen föreslår nämnden att ansöka om 1,5 mnkr för investeringar i maskiner och inventarier samt 0,6 mnkr för klimatinvesteringar för 2019 enligt motiveringarna under rubriken "investeringar".

Medel för lokaländamål

Förvaltningen ansöker inte om medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Övrigt

Kvalitetsarbete

Förvaltningen bedömer att planeringen för det systematiska kvalitetsarbetet kommer att kunna fullföljas under året. Från förvaltningen tävlar i år tre verksamheter i kvalitetsutmärkelsen.

Inkomna synpunkter och klagomål, och hur dessa har hanterats under perioden, redovisas i bilaga.

Övrigt